

ELŐFIZETÉS ÁRA:
Egész évre . . . 6 frt.
Félévre . . . 3 „
Negyedévre . . . 1 „ 50 kr.
Bérmertelen levelek
csak ismert kezekről fo-
gadhatnak el.
Kéziratok nem adhatunk
vissza.
Egyes szám ára 15 kr.
A nyiltérben minden
garmond sor díja 20 kr.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANITO-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNASZOMBOR ÉS PÉNTEK NAPON.

HIRDETÉS DIJJA
hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.
Petitnél nagyobb, avagy
diszkrétül vagy körzet-
tel ellátott hirdetések-
ért természet szerint min-
den negyszög centim. után
3 kr. számítatik.
Állandó hirdetéseknek ked-
vezmény nyújtatik.
Hirdetések es pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intezendők.

Otthon való társalkodás*.)

Elyelt bosszú, guny, tettetett kimélet,
Uralkodó éisőség hiú szomja,
S a többi semmiség mind, mi az élet
Derült égét felhők ködébe vonja:
A józan kenyelem s egész sereg
Kis ok, miből elégtűség ered,
Lány, feleség, barát sok semmisége:
— Ez, a mitől függ a családi béke!

Kevés dolog fontosabb az otthonban, mint a személyes érintkezés s társalgás, de épp oly kevés, a mire csekélyebb megfontolást és gondot fordítanak. Nagy súlyt helyezünk arra, hogy házuk jól legyen felszerelve; szőnyegeinket s festvényeinket a legnagyobb gondnal megválogatjuk. Gyermekeinket iskolába küldjük, hogy tanuljanak. Igyekszünk lakásunkat a lehető legtöbb kényelem s jólét eszközeivel ellátni. De hányszor hagyjuk az otthon való beszédek nevetlenül és felegyetlenül folyni?

Hogy mennyi jót tehetnénk otthonunkban a nyelvünkkel, ha annak használó és vidámító képességét teljes mértékben kifejtjük: azt meg sem mondhatjuk, ki sem számíthatjuk. De az világos, hogy a legtöbb családban a beszéd adományának elérhető eredményét meg sem közelítik. Miért kell egy ily hatalom áldását elpazarolni vagy heverni hagyni? Különösen miért kell ily becses adományt rosszra fordítani s nyelvünkkel kellemetlenséget okozni, keserűség magvát hinteni el? Szomorú dolog, ha egy gyer-

*A könyv, melyből e szép cikket vettük: Miller J. R. dr. híres angol írónak *A Csendes Órákból* című műve. Megjelent Budapesten a Prot. Irodalmi Társulat kiadásában, Szász Károly fordításában. Ára 1 ft. A könyv 24 cikkéből áll. Mindenik cikkely egy-egy teljesen bevégeztet egész, más-más szempontból veszi bírálási alá társadalmi bajainkat, korunk sebeit, de a teljes könyv mégis egy különféle darabkákból összerakott mozaik-mű hatásával van reánk. A könyv azon célját, hogy az életben elfáradtakat, otthon a „csendes órákban” oktassa s megnyugtassa teljes sikerrel éri el. Korunk kérdéseit oly meglepően új és magas szempontból veszi tárgyalás alá, hogy olvasása közben úgy érezzük, mintha egy ózondú erdőben sétálnánk. Ehez járul az élénk, fordulatokban gazdag, de minden cikornyától ment, nemesen egyszerű stílus, melyet Sz. K. sikerrel adott vissza. Fő érdeme, hogy bár egy felekezeti irod. társulat kiadása, minden elfogultságtól ment, ami helyén is való mert az egész Társadalomra akar hatni. Így minden művelt nép csak haszonnal élvezheti.

Péter Mihály.

TÁRCA.

Részlet Lord Byron „Nyugaton órái” című ciklusából*.)

Caimar és Orla halála.

(Macpherson „Ossain”-jának utánzata.)

Drágák az ifjuság napjai! . . . E kor elő-
előcsillámlik emlékezetünkben az idő ködfátyo-
lán keresztül. Az élet alkonyán elővárásolja a
reggelnek napfényes óráit. Korunk már reszke-
teg kézzel emeli föl harci fegyverét, s elmond-
hatja: „Nem ily gyöngén forgattam én az acélt
atyám előtt!”

A hősök kora lejárt. De a hősök emléke-
zete újra él — a hárfán; lelküket a szelek szár-
nyai viszik tova magukkal; ők meghallják a
hárfák zengését, a viharok hosszú sóhajain ke-
resztül és vigadoznak felhősarnokaikban!

Ilyen hős Calmar. Szürke kőszirtek jelölik

*A jelen „próza” költemény”-féle részlet, — a
mint azt Byron is kijelenti az említett ciklus előszavában,
— a halhatatlan költemények egyik ifjúkori dolgozata. Művei-
nek kevés kiadásába vették fel a „Caimar és Orla halá-
lá”-t. Én Poétai Műveinek Rossetti W. M. által rendezett
legutóbbi londoni kiadásából fordítottam. Mindenesetre ér-
dekes e részlet azért is, mert meglatjuk belőle, hogy
Byron miképpen közzölte tollát, melylyel annyi örökbeeső
gondolatot vetett papírra. A Nyugalom órái c. ciklust
Byron az 1802–07 évek alatt írta. Az itt bemutatott részlet
az egyedüli, amelyet Byron, tudtommal, prózában írt: az
egész ciklus, amelyet eddigelé még senki sem fordított
magyarra, kisebb ötletes költemények sorozatából áll, a
melyből néhányat alkalmilag lesz szerencsém bemutatni a
„Zemplén” t. olvasóinak.
Zs. B.

mek némának születik; de jobb volna némán
születni s örökre úgy maradni, mint birni a be-
széd adományával s azt mindig éles, szuró s
haragos és sértő szavak kiejtésére használni.

Mivel szavainkat mindenütt s mindig jól
meg kell válogatni: sok ok van arra, hogy a
családi társalgás különösen szeretetteljes le-
gyen. Az otthon a gyöngédség melege; ez a
világon a legfényesebb s legédesebb
tanyává kell tenni azok számára, kik falai közt
laksanak. Mindnyájunknak oda kell vinni legjobb
modorunkat, hangulatunkat s jó érzéseinket.
Különösen beszédünkben arra kell törekednünk,
hogy a családi élet gazdagításához járjunk,
aunk emelésével, simításával s minden tekin-
tetben nemesítésével. Az otthon mindenkit arra
ösztönöz, hogy a legszeretőbb szavakat ejtse:
mégis sok családban a nyájas beszéd a legrit-
kább. Sok helyt egyáltalában nincs oly érint-
kezés, mely a társalkodás nevét érdemelne —
még csak reggelenként szíves üdvözlés sínes,
sem nyájas jó éj-kívánás; az ebédet együtt, de
szólanul töltik el, s a kandalló körül, téli es-
tén, körbe sem ülnek, a nap eseményeiről jól
eső bizalmassággal beszélgetni. Az idegen az
ily családi kört siketnéma iskolának gondolhatná,
vagy oly vendéglőnek, hol egymást sose látott
idegenek találkoznak az étkezében. Másutt meg
jobb volna, ha hallgatnának, mert örökös vitat-
kozás s szégyenletes veszekedés lármája foly
napról-napra; férj és feleség, kik az oltárnál
egymás iránt sirig tartó gyöngéd szeretetet fo-
gadtak, szüntelen szóharcot folytatnak, a nyelv
— minden kardnál élesebb fegyverével: szülő-
kiket a Szentírás arra int, hogy ne ingereljék
gyermeküket s ne bosszantsák elkeseredésig, ha-
nem neveljék őket az Ur felemében s szeliden
és gyöngéden bánjanak velök: ugy látszik,
mintha azt hinnék, hogy csak folytonos szida-
lommal kormányozhatnák gyermekeiket. A leg-
csekélyebb hibájokért szenvedélyes haragra lob-
bannak s minden parancsot oly durva hangon
adnak s oly szavakkal végeznek, hogy inkább
egy vad-csoport fejének, mint keresztény esa-
ládának látszanak lenni. Nem csuda, ha ily
névelés mellett a gyermekek, a helyett, hogy
békés szeretetben élneek, egymással is folyto-
nosan veszekednek s keserű szavakkal és zsi-
dalmakkal illetik egymást, s úgy vannak, mint

keskeny lakását. Alátekint a forrongó viharok-
ból: alakja tovaördül a forgószélben és a vé-
szes leheletű hegyek fölött lebeg.

A morvák között lakott a vezér: Fingallal
háboruja volt készülében. Lányomait a csata-
mezőn vértapát jelölte. A Lochlin fiai elmene-
kültek áldáz fegyverei elöl: de szelid, nyájas
volt a Calmar tekintete; lány volt aranyzínű
hajfürtjeinek hulláma: ugy folytak alá azok,
mint a meteor az éjszakában. Lelke még nem
sóhajtozott leányka után, minden gondolatát
egyedül a barátságának szentelte, — a sötét haj-
fürtű Orlának, a hősök legyőzőjének. Kardjaik
egyenlők voltak a csatamezőn; de mig az Orla
büszkesége vad volt, a Calmaré nemes. Együtt
laktak ők az Oithona barlangjában. Swaran
király kikötött a kék hullámok fölött. Az Erin
fiai meghajlottak hatalma alatt. Fingal ütő-
zetre buzdította vezéreit. Hajói elfődték az oce-
zetre. Hadaik a zöld halmokra toltak. Ok az
Erin gyámolítására siettek.

Az éj beállott a felhők között. Sötétség
burkolta be a hareosokat: csak a lobogó eser-
falángok fénylettek a völgyön keresztül. A Loch-
lin fiai aludtak: álmaik véres álmok voltak.
Képzletben ők már fölemelték fegyvereiket, —
és Fingal menekül.

Nem így a morvák hadserege. Az Orla
állomáshelye volt az őrhely. Calmar mellette
állott. Fegyvereik kezeikben voltak. Fingal ve-
zéreit hívta: körülötte állottak azok. A király
a közepén volt. Hajfürtjei őszbe borultak, de
karja erős volt a csatára. A kor nem csökken-
tette erőt.

— Morvák fiai, — így szólt a hős, —
holnap találkozunk az ellenséggel. De hol van

a kutya a maeskával. Hogy vannak ily családok,
tagadhatatlan. S hogy ily házakban még reggeli
s esteli imádkozások is vannak, ez annál szo-
morubbá teszi a tagadhatatlan igazat, mert va-
lódí guny, ha egy család tagjai ugy kelnek föl
az imádkozásból, hogy azonnal veszekedni s
szitkozódni kezdjenek.

A családi életben semmit sem kell jobban
örizni s gondosabban művelni, mint a társalko-
dást, egészen a szeretet lelkével kell azt eltöl-
teni. Soha sem volna szabad keserű szót ejteni.

Az igazságot is, helyén kívül
Ne mond ki, tán szíven szúrhat sz vele.
Egy szó, kiejtve józan ok nélkül:
Öldöklő méreggel lehet tele.

A férj és nő beszéde, egymás közt, mindig
gyöngéd legyen. Haragot a szóban, sőt a hang-
ban se rejtjen soha; szidalom vagy zsémbelődés
ne szövődjék bele, érintkezésök simaságát meg-
zavarni; szíveik melege, gyöngédsége hassa át
minden beszédüket, amit egymással folytatnak;
mint szülők is gyermekeikkel szemben mindig
keresztényi szeretettel legyenek s ha hibáztatás-
sal is, szelid intésként szóljanak. Végzetes té-
vedés azt hinni, hogy a gyermekeket rideg bá-
násmoddall kell s lehet jól nevelni. Nyers s ha-
ragos szavak érzékeny lelkökre ugy hatnak,
mint fagyos dér a gyöngé virágra.

A nyájas szó áldott befolyása, napról-
napra, hónapról-hónapra, megbesülhetetlen ér-
tékű: olyan, mintha napos verőfény s esendes
eső hull a kertre. A jellem szépsége, jósága,
csak ilyen házi körben képződhetik.

De a helyes családi társalkodáshoz nem
elég csak a szeretet, okosság is kell hozzá.

Minden böles szülő, családját tanúságos s
szivképző társalgással igyekszik nevelni. Az
asztalnál együtt levő családi kör a legjobb al-
kalmat nyújtja ily gyermek-nevelésre. Napon-
ként háromszor gyül így egybe a család nagyja-
apraja; ez a legszívélyesebb együttlét helye.
Már csak egészségi okból sem jó hallgatva enni.
Vidám, nyájas beszélgetés az étel legjobb fü-
szere s az egészséges emésztés előmozdítója. Ha
az meghosszabbítja az ebédet kinyújtja a va-
csorát, s a munkás napból igen sok időt látszik
elfoglalni, végre az élet meghosszabbítására s
az egészség nevelésére szolgál. Az élet kelle-
messé tételére s a családi együttlét hasznosítá-

Cuthullin, az Erin harcosa? Ó Tura termeiben
nyugszik és mit sem tud jövetelünkről. Ki siet
a hőshöz a Lochlin táborán keresztül? — és
ki hívja el a seregek vezérét? Az ut az ellen-
ség kardjai közt vezet el, de sokan vannak az
én hőseim is. Ok a háború menykövei. Szólja-
tok, vezérek! Ki fog elmenni?

— Trenmor fia! hadd legyen enyém e
tett! — mondá a sötét hajfürtű Orla, — és az
enyém egyedül! Szeretem a hatalmasak álma-
it: de csekély a veszedelem. A Lochlin fiai alszanak.
En fölkeresem a kocsiban járó Cuthullint. Ha
elesem, hadd zendüljön meg a dalosok éneke,
s a Lubar folyó hullámai ragadjanak tova en-
gemet!

— És te egyedül esnél el? — kérdé a
szőke haju Calmar. — Te messze hagynád ma-
gadtól barátodat? Oithona vezére! nem gyöngé
az én karom a csatában! En téged meghalni
lassalak és ne emelhessem fel a fegyvert? Nem,
Orla! Mi együtt vadászgatunk az őz-bakokra,
s együtt ünnepeltük meg azok lakomáját: le-
gyen a miénk a küzdelemnek utja is; a miénk
volt az Oithona barlangja: hadd legyen most
a miénk a szűk lakás a Lubar folyó zátonyai
közt!

— Calmar, — mondá Oithona vezére, —
miért mecskolnád be aranyzínű hajfürtjeidet az
Erin porában? Hadd essem én el egyedül. Az
én atyám égi csarnokában lakik: neki öröme
fog telni fiában; de a kékszemű Mora az ő fia
részére lakomára fogja teríteni az asztalokat. Ó
figyelve fog hallgatódzni a vadász lépteire a si-
vatagban, s azt hiszi majd, hogy azok a Calmar
képtei. Hogy ne mondhasa majd:

— Calmar elesett a Lochlin kardjától; ő

A Zemplén mai száma tizenkét oldal.

sára mindenesetre szükség van. A házi kör s családi élet központjává az asztal a legalkalmasabb hely. A fesztelen társalgás legyen élénk s eszmedus és tartalmatlan közhelyeknél többet s jobbat nyújtson. Utcái üres fecsegés nem méltó ily fontos és szent célhoz.

Az asztali beszélgetés legyen a család minden tagjának érdekes és tanulságos; azért mindenik korához s felfogásához alkalmazkodjék. Minden nap eseményeit haszonnal lehet megbeszélni, akár meg is vitatni, s most, mikor a napilapok az ország, sőt az egész világ dolgairól oly bőven beszélnek, erre anyagot találni könnyű. Mindenik elmondhatja, ami őt olvasmányából, leginkább érdekelte, vagy amit abból nem értett meg, s szeretne fölvilágosítást nyerni. Vidámitó és földerítő dolgokat jó eléhozni és szóvá tenni; unalmas köznapiságokat elmellőzni vagy kikerülni kívánatos.

Az asztali beszélgetés gazdagítására s egyszerűségeire a családtagok értelmiségének emelésére hasznos naponként legalább egy új tárgyat, a tudomány vagy közélet egy új vívmányát fölvetni a megbeszélés tárgyává s oktatásul. Tegyük fel, hogy serdülő és tanulókorban levő két vagy három gyermek is ül az asztalnál; ha az apa, vagy anya különös — előtűk még ismeretlen, de általuk már felfogható tárgyat tud szóvá tenni, ami őket érdekli s ismeretök körét tágitja — azt jó felhozni, mert fölér egy tal étellel, a lélek táplálására. Lehet az egy történeti esemény, egy természeti jelenség, egy tudományos adat, egy kiváló ember életének valamely vonása; csak ne legyen a gyermekek felfogása körén túl, akik kedvéért s hasznára hozatott fel éppen s ne legyen túlterhelő és fárasztó, a nem iskolai lecke-szerű előadásban s fejtegetés modorában.

Valamely egyszerű tény, világosan előadva s benyomva az emlékezetbe, többet ér egy bőven fejtegetett tantétnél, melynek részleteit holnapig sem tudnák megtartani emlékezetükben. Csak egy kis gondosság, ily rendszer alkalmazására, egy év alatt is sokat tehet a gyermekek szellemi s erkölcsi épülésére. Ha a tárgyak okosan vannak megválasztva s kellemesen előadva, a család fiatal tagjai egy év leforgása alatt is nem megvetendő gazdagsággal gyarapodhatnak. Egész nevelésrendszer rejlik ebben a módban, mert nemcsak az ismeretek gyarapodása, hanem a gondolkodás és eszmélkedés izmosodása s az ész tevékenységéhez szokás felélesztése, az érettebb korra is alapul szolgál, amikor a felnőtt nehezebb feladatokkal fog majd szemben állani s az élet fontos kérdéseiben is döntenie kell. A család értelmiségének színvonala is tetemesen emelkedik úgy.

Ellen lehet vetni, hogy az asztali társalgás ily rendszerének fentartása a szülőknek sok gondot ad, előkészületet kíván s fáradsággal jár. De ha egyszerű szokásukká válik, az élet s az olvasmány mindig bő anyagot fog nekik nyújtani s könnyűvé válik. Elég könyv van most, melyek bőven ellátják erre alkalmas adatokkal s eszmével a csak közepes műveltségűeket is. A napilapok is elég érdekes közleményekkel szolgálnak ily családi tanfolyamhoz. Olvasás közben egy-egy kis csiriz segítségével a tárgyak sorozatát minden nap lehet gyarapítani; mert jó előre rendezni, gondozni s megállapítani a

szóba hozandókat, míg családi kineztárrá nővik ki magukat. Hogy mindez időt kíván s némi fáradsággal jár, kétségtelen, de haszna nagyobb, mint amibe került; s nem követel-e az erkölcsi nevelés s értelmi oktatás minden módja sok gondot s feláldozó szeretetet?

Ez csak újmutatás akart lenni a határtalan, bár aprólékos eszközökre, melyek a családi társalkodás terén kínálkoznak. Hogy erre a legtöbb családban éppen semmi gondot nem fordítanak, a közéletben a legszomorúbb jelenségek egyike. Az össze nem tartó, sivár és tartalmatlan családi élet rendszeresen e gondatlanság s hanyagság fanyar gyümölcse. A fentebbi eszmék talán ösztönözni fognak néhány, ilyesmire még nem gondolt családot, hogy újat s módot találjon családi körük s társalkodásuk élénkébbé s azzal kellemesebbé tételére. Bizonyára egy családnak sem kellene anélkül lennie, hogy a komor és magában bosszankodó hallgatás vagy üres és léha fecsegés helyett szellemi s erkölcsi táplálékot nyújtó, szívet melegítő, elmét világozó beszélgetéseket folytasson a családi élet gyűlöhelyein — az asztal és a kandalló körül. Ez összetartás a családi élet képesit csak szilárdítani, a szívek melegét élesztetni, s a családi érintkezést szeretetben édesebbé fogja tenni.

Fölhivás

t. Zemplén-vármegye hazafias közönségéhez.

A f. évi március hó Idusával nagy idők félszázados évfordulójára viradunk.

Ezt a napot az egész ország a szokottnál nagyobb fényvel készül megülni.

Az ünneplők sorából nem maradhat el a felvidék hazafias közönsége sem,

Ha része volt a szenvedésekben, részt kérhet a dícsőségekben is.

Ez a meggyőződés lelkesítette a „Felsőmagyarországi Múzeum Egyesület” választmányát, midőn m. ó. november hó 10-én tartott ülésében kimondta, hogy az egyesület tárlataiban már meglévő, továbbá a Kassán, Abauj-Tornában és a szomszédos vármegyékben még szétszórtan lappangó szabadságharc tárgyakból egy városunkban rendezendő ereklyekiállítás iránt mozgalmat indít.

Az eszme megvalósítására kiküldött bizottság attól az örvendetes tapasztalattól bátorítva, hogy az ügy iránt mindenfelé a leglemelgebb érdeklődés nyilvánul, a múlt évi dec. 21-én Kassa város értelmiségének egy részét alakuló értekezletre hívta össze, mely a kiállítás megtartását elhatároztán, annak mentül fényesebb sikere érdekében bátorokodunk az értekezlet abbéli kérelmét tolmácsolni, hogy a kiállítás ügyét hathatós pártfogásával felkarolni, az ismeretsége körében, egyeseknél, testületeknél, hatóságoknál vagy a múzeumokban lévő szabadságharc tárgyakat a kiállítás részére, az illetők tulajdonjogának megóvása mellett, megnyerni s azoknak Schalkház Lipót kiállítási örkhöz Kassára való beküldését kieszközölni sziveskedjék.

Kassán, 1898. január 20.
Hazaifui tisztelettel:
Fabián János. Horváth Balázs. dr.

meghalt a mélabus Orlóval, a komor tekintetű vezérrel!

— Miért hullasson bánatos könyveket a Mora azurkék szeme? Miért átkozza az ő szelid hangja Orlát, aki elveszítette Calmart?! Elj Calmar! Elj, hogy felemelhesd a mohos kőszirtemet! élj, hogy a Loehlin vérevel boszulhass meg engem. Zendüljön meg a dalosok éneke sirom felett. Edes lesz az Orla halotti éneke a Calmar hangjaitól. Mosolyogni fog a lelkem ott fenn a dícséret jelei fölött!

— Orla! — felelt a Mora fia, — én zengjek halotti éneket barátom fölött? én bocsássam hírét-nevét a szelek szárnyaira? — Lelkemből csak forró sóhajások törnének elő; bágyadtak és megtörték a keservnek hangjai. Orla! a mi lelkünk együtt fogja hallgatni a bus halott éneket. Egy felhő lesz a mi lakásunk ott a magasban; a dalosok egyesíteni fogják a Calmar és Orla nevét! —

Eltávoztak a vezérek köréből. Lépéseik a Loehlin hadserege felé irányultak. A eserfatúz el-elhaló lángjai szomorúan pisllákkoltak az éjszakában. A szelid északi esillag jelölte meg nekik a Tura felé vezető utat. Swarau, a király, magánosan pihent sátorában.

Itt a csapatok összevegyültek: szinte harcoltak álmukban is; fejeik pajzsaikon nyugodtak. Kardjaik csillogtak a távolban a halmokon. — A tüzek elhalófélben vannak; parazsai elvesznek a füstben. Minden esendes, csak a szél sóhajt a kőszirtek fölött.

Egész könnyedén haladtak a hősök a szunynyadó táboron keresztül.

Már fele uton jártak, amikor Orla megpill

lantotta a paizson nyugovó Mathont. Szinte lánggal égett az Orla szeme és fénylett a vak homályon át. Magasra emelte fegyverét.

— Miért hajtod meg homlokod, Oithona vezére? — szölt a szöke haju Calmar; — mi az ellenség közepében vagyunk! van-e idő most a halogatásra?

— A bosszuállás ideje van most! — válaszolt a mélabus tekintetű Orla. — Mathon, a Loehlin vezére alszik: látod a fegyverét? Gyászosan jelenti az nekem az atyám megaludt véreit! A Mathon vére fog gőzölni rajtam; de álmában öljem őt meg. Móra fia? Nem! Hadd érezze sebének kinyitait: hirnevem ne egy alvó vérenek gőzével szálljon a magasba! — Talpra, Mathon, talpra! A Conna fia hív; éle-ted az ő kezében van; kelj föl a küzdelemre!

Mathon felriadt álmából! de egyedül ő ébredt-e fel? Nem; a vezérek mind összesereglettek a sikon.

— Menekülj Calmar, menekülj! — szölt a sötét hajfűrtű Orla. — Mathon az enyém; örömet halok meg: ime Loehlin emberi felém tolnak. Menekülj az éjszaka homályában!

Orla megfordul! A Mathon sisakja meghasad; paizsa leesik karjáról s megborxad a véreben, összeesik a lobogó eserfa-tűz közelében.

Strumon látja őt összerogyni; haragra gyul es fegyvere megcsillámlik az Orla feje fölött; de egy fegyver át dőfte szemét. Agyveleje kiomlott sebén keresztül és szinte tajtékozott a Calmar fegyverén. Mint az ocean hullámai hőmpölyögnek két hatalmas északi hajó körül: a Loehlin emberei úgy tódultak a két vezérré: miként a tajtékozva megtörő hullámok között

Vicinális közutainkról.

Az 1890. évi I. teikk által 6 csoportba foglalt közutak közül: az állami és t.-hatósági közutak építése és fentartása műszaki és adminisztratív szempontból majdnem teljesen azonos szabályzat és előírások alapján eszközöltetik

A törvényhatóság autonómikus joga kizárólag a vicinális közutak létesítésénél és fentartásánál érvényesül. A törvényhatóság első tisztviselőjének előterjesztésére a that. közgyűlés állapítja meg a vicinális közutahálózatot. Az egyes vicinális közutak irányát, érdekeltiségi körét az alispán határozza meg, ki az illető járás főszolgabírójának elnöklele alatt közutankint megalakított „utibizottság”-ok útján gondoskodik az illető közut kiépítéséről, fentartásáról és kezeléséről, valamint arról is, hogy a közut fentartásához csoportosított érdekeltiségek kötelezettségeit tényleg teljesítse és erre a célra az idézett törvényben előírt közmunka valóban és célirányosan ledolgoztassék.

Műszaki ellátásban ezen közutak nálunk, Zemplén-vármegyében, egyáltalában nem — vagy csak ritka esetben — részesülnek.

Ha most az itt vázolt eljárás mellett Zemplén-vármegyében elért eredményeket tekintjük, akkor el nem zárkozhatunk annak a kijelentéstől, hogy a vicinális közutak állapota — esékély kivétellel — nagyon siralmas. A hol semmitsem dolgoztak, ott az út rozsz; de a hol új utat építettek, az legtöbb helyütt még rosszabb. Mert az utépitést igen könnyű dolognak tartják. Ugy ahogy elegyengetni a fölszint, kapaszkodókkal mitem törődve, a süppedékes helyeket, kátyukat néhány beledobott kövel kitölteni és kész az út. Hogy ilyen uton rozsz időben milyen a közlekedés, arról csak annak lehet fogalma, aki azt megpróbálta. Ha az utas át bir rajta vergődni, úgy örülhet, mintha nagy bajból menekült volna. A teherforgalom pedig csak nagy kinlódással és idővesztéssel, a vonóerő károsításával lehetséges — ha utközben meg nem akad.

A panasz általános is, pedig a baj nem orvosolható. Első dolog, hogy megállapítsuk: mik a baj okai és másodsorban, hogy az okok megszüntetésével rámutassunk azon módokra, melyek alkalmazása mellett a közutak ezen állapotán segíteni lehet.

Első és közvetlen oka — nyiltan bevalljuk — az, hogy az idézett törvény rendelkezései a fent vázolt eljárás mellett nem hajthatnak végre, de — műszaki közeg hiányában — végre sem hajthatók. Mert a végrehajtás sulypontja, a törvény értelmében, a járási főszolgabírák kezében van letéve. A főszolgabírák pedig egyéb közigazgatási és adminisztratív teendőikkel annyira tul vannak halmozva, hogy nem esoda, ha az utiügy mostohább elbánásban részesül.

De viszont másrésztől a legjobb akarat és szándék mellett sem képesek a megállapított hozzájárulást műszakilag helyesen felhasználni, mert műszaki erő fölött nem rendelkeznek. A törvény értelmében ugyanis a községi közlekedési közutak műszaki ellátása nem tartozik a m. kir. államépítészeti hivatal teendői közé, más a törvény 43. §-ban előírt műszaki közeg pedig vármegyénkben nincs alkalmazva.

Ily módon szakszerű vezetés és kellő ellen-

büskén eveznek az északi hajók: úgy lépkedtek a morva vezérek a Loehlin szerteszórt sisakbokrétái fölött.

Fingal meghallotta a fegyverek zaját. Paizsára ütött; fiai körülte állottak; a nép tolongott a sivatag hosszában. Ryno örömeinek vége szakadt. Ossian büskén járt-kelt fegyverzetében. Oscar megrázta fegyverét. A Fillan sas-szárnya szinte uszott a szélben. Rettenetes a halálnak hangja! Soshlinnak sok özvegve van! A morvák hatalmasan felül kerekedtek.

Hajnalfény ragyogja be a halmokat: egy élő ellenség sem látható, de az alvók sokan vannak; gyászosan fekszenek ők az Erin homokjában. Az ocean szellője föl-föl emelgeti hajfűrteiket és ők még sem ébrednek föl. A hollók kiáltoznak prédájuk felett.

Kinek az aranyszínű hajfűrtői hullámzanak a vezér keblén? Ragyogóak azok, mint egy arany folyam, összevegyültek barátjának sötét hajfűrtéivel.

Calmar az; az Orla mellén nyugszik a feje. Vérök egy patakban egyesült. Vad a tekintete a mélabus Orlónak. Alig-alig lélegzik már, de a szemei mégis lánggal égnek. Föllobbannak azok a közalgó halál lehetétől. Keze a Calmar kezeit szorítja; de Calmar él! igen gyengén bár, de él.

— Kelj föl! mondá a király, — kelj föl Móra fia! az én teendóm a hősök sebeit gyógyítani, Calmar még sebeket kötözhet a morva halmokon!

— Calmar sohasem fog többé Orlóval morva dämvadakra vadászni, — mondá a hős. — Mi volna nekem a vadászat egyedül?! Ki osztoznék meg Calmarral a háború zsákmányain? Orla

Folytatás az I. mellékleten.

örzés tartoz dolgoz nines minis kir. s 1897. tika" gatok

I. Bo II. Gá III. H IV. N V. S VI. S VII. S VIII. T IX. T X. V

Ha é akko zésre

ledol naps 3 fr dési érté szánc zand min közs hatj közs céls össz utak ezen nyá vag kes

fela

vár a k gál mér vár szá doí is bir tör egy és pár

me Or ha mi eg ka fel és jer m

hu Ca gó A 16

zu az m N gy er

n g a n a

je r

örzés nélkül az évi községi közmunka és egyéb tartozás vagy rosszul, vagy egyáltalában nem dolgoztatik le és majdnem teljesen — mert használatos — elkallódik.

Pedig óriási töké az, ami ekként kárba vész! A nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. minister urnak rendeletéből az „Országos m. kir. statisztikai hivatal” szerkesztésében mult 1897. évben megjelent „Mezőgazdasági Statisztika” szerint Zemplén-vármegyében az igás fogatok száma és elosztása a következő.

	Igás fogatok									
	lófogatok				ökör fogatok				bivaly és osztor-és számár	
	egyes	kettős	hármás	négys	kettős	négys	hatos	bivaly	osztor-és számár	teljesen
I. Bodrogközi j.	304	1590	134	22	1273	124	—	6	8	145
II. Gálszécsi j.	141	1303	255	140	533	38	—	7	6	57
III. Homonnai j.	268	1123	79	11	755	3	—	2	1	76
IV. N.-mihályi j.	155	1262	202	80	627	94	6	3	7	36
V. S.-a-ujhelyi j.	224	1129	84	18	1083	63	—	1	19	100
VI. Szerencsi j.	247	1226	48	11	1072	347	—	9	40	377
VII. Szinnai j.	102	618	12	2	1307	8	—	—	1	15
VIII. Sztrópokai j.	178	588	1	—	266	8	—	—	1	48
IX. Tokaji j.	99	731	12	1	458	47	1	—	45	36
X. Varannai j.	87	798	18	13	524	32	—	—	4	289
Összesen:	1805	10368	845	298	7898	764	7	28	132	1149

Ha ezen értékeket kettős fogatokban kifejezzük, akkor Zemplén-vármegyében összesen rendelkezésre áll: 22.806 kettős fogat.

Ha minden igás csak egy napot tartozik ledolgozni — pedig a törvény értelmében 2 igás napszámra is kötelezhető — és ha ennek értéke 3 firtal számítatik, akkor is a községi közlekedési közutak építéséhez és fenntartásához 68148 ft. értékű igás áll évenként rendelkezésre. Hozzászámítva ehhez a szintén természetben ledolgozandó és a régibb közmunka összeírás alapján mint egy 20000 ft. értékű kézi erőt, mely a községi közmunkából szintén kielik: bátran állíthatjuk, hogy a törvény a községi közlekedési közutakról oly alappal gondoskodott, melylyel célszerű kezelés és pontos felügyelet mellett az összes közlekedési igények kielégíthetők és ezen utak állandóan járható állapotba hozhatók. És ezen közel 100.000 ftyi összeg ellenőrzés hiányában évről-évre majdnem teljesen elpusztul, vagy legfeljebb csak csekély mértékben értékesíthetők!

De megmentése nem tartozik a lehetetlen feladatok közé.

Első sorban is gondoskodnia kellene a vármegye alispánjának az utitörvény 43. §-ban a községi közlekedési utvonalak műszaki szolgáltatásának és felügyeletének teljesítésére egy mérnöki közegről, ki ezen közmunkának nyilvántartása és célszerű vezetése és egy alkotandó szabályrendeletben meghatározandó egyéb teendőin kívül a közmunkának pontos ledolgozásáért is felelős lenne. Ez esetben a járási főszolgabíráktól meglehetne követelni, hogy — amint a törvény is előírja — az utibizottságok által az egyes közutakra vonatkozó évi költségvetéseket és munkaprogramot terjeszszék be és az alispán rendelkeznie oly organummal, ki ezen mű-

megpihent immár. . . . Nyers volt a te lelked, Orla! — s irántam mégis oly gyöngéd, mint a hajnali harmat. Úgy fénylett az mások előtt, mint a villám, reám pedig úgy ragyogott, mint egy ezüst sugár az éjszakában. Vidd el király a kardomat a kékszemű Mórának, hadd függessze fel azt üres esernyőmben. Nem tiszta a vértől és még sem menthette meg Orlát! Hadd feküdjem én barátommal. Zendüljön meg az ének, ha meghalok!

Csöndesen nyugosznak ők a Lubar folyó hullámaiban. . . . Négy mohos köszirt jelöli a Calmar és Orla lakását. Mire Swaran elérte végét: vitorláink duzzadoztak a kék hullámokon. A szelek hajóinkat a morvákhöz vitték, — a költők elzengtek a dalt. . . .

Kinek az alakja emelkedik föl a fellegek zúgásán? Kinek a gyászos lelke csillámlik elénk az égi háborúk folyamaiban? Hangja átrezeg a menydörgésen. Ez Orla, Oithona barna vezére. Neki nem volt párja a csatában. Békesség legyen a te lelkeddel, Orla! — hied nem fog elenyészni soha!

De a tied sem, Calmar! Szerető szived volt neked, a kékszemű Móra fiának, de a kardod nem volt ártalmatlan! Ott függ az a te barlangodban. A Loehlin szellemei körül-visitozzák annak acélát. Halld dicséretedet, Calmar! Hatalmas szótart mondja ezt. Nevedet visszhangozzák a morvák.

Emeld fel szöke hajfürteidet, Móra fia. Terjeszd ki őket a szivárvány ivén és mosolyogj le reánk a vihar könyein keresztül! . . .

Angol eredetiből fordította:
Ifj. Zsoldos Benő.

veleket szakszerűen revidálja és esetleg helyesbíti, ki évenként az alispán közreműködésével a jóváhagyott munkaprogram alapján a felülvizsgálatot foganatosíthatná ez alkalommal a leszámlásokat megejthetné, szóval rend és rendszer válthatná fel a mostani kaoszt.

Sok vármegyében már be is látták ezen állás szükségességét és nyomban rendszeresítették. Nálunk, a hol 88 vicinális közut van megállapítva, ugyanannyi érdekeltségi csoporttal és utibizottságokkal, rendelkezésre álló akkora nagy állás rendszeresítésének szükségessége szembe-szökő és úgy hiszem, hogy a vármegye alispánja ezzel csak a közóhajnak tenne eleget.

Szükséges volna egy közs. közlekedési pénzalap létesítése, melyből az összes közmunkával nem teljesített vagy nem teljesíthető munkálatok és helyreállítások költsége fedezhető lenne. Ilyen alap, rendszeres kezelés mellett, magától keletkeznék. A közmunkát ugyanis nem csak egyes nagyobb uradalnak, de — a vármegyei közmunkához hasonlóan — egész járássok is pénzügyben megváltanák: az ekként keletkező községi közüti pénzalap kezeléséről egy alkotandó szabályzatban kellene gondoskodni. Kolozs-vármegyében szintén létesítették ily alap, mely a vmegyei gyámpénztár által kezeltetik és a számvevőség által tartatik nyilván.

Megjegyeztetik még e helyütt, hogy a községi közlekedési pénzalap befolyó pénzei utibizottságokint külön-külön lennének kezelendők és hogy a kezelés, ellenőrzés, valamint egyéb pénztári műveletek a fent érintett szabályzat szerint lennének végrehajtandók.

Ezen két módozat és az utibizottságoknak eddig is buzgó — de műszaki tanácsadó hiányában — céltalan munkálkodása mellett bizton reményelem, hogy a községi közlekedési közutak állapota fokozatosan javulni fog.

Midőn végül még kijelentem, hogy felszólalásom „sine ire et studio” tisztán csak az ügy érdekében történt, tisztelettel kérem az illetékes hatóságokat, hogy szerény javaslatomat figyelemre méltatni sziveskedjenek. Mert nemcsak muló gazdasági értékek megmentéséről van szó, hanem oly tőkéről, mely annál több kamatot hajt, minél régebben van elhelyezve. Eltekintve attól, hogy a jó utat még magunk is megélvezhetjük; az utódok is áldani fogják érte emlékeinket, éppen úgy, mint ahogy szemrehányás érhetne bennünket hülő porunkban azért, hogy e célra rendelkezésre álló eszközökkel rosszul gazdálkodtunk.

Czuk. I.

Vármegyei ügyek.

Pénztárvizsgálat. Horváth József árvaszéki elnök, törvényadta jogával élve, a vm.-i, t. főügyész és a főszámvevő közreműködésével váratlan vizsgálatot tartott folyó hó 20-án délután 3 órakor a gyámpénztárban. A három és fél órán át tartott vizsgálat este 1/2 7-kor végződött, minden tekintetben megnyugtató eredményvel.

A szocializmus, írja levelezőnk, mint röpké szellő Tereznára is átlebbent Szabolesból. Egy Szaboles-vármegyéből itt megtelepedett kerékgyártó-mester házában, ugyanis, a mult héten szűkebb körben nagy hével beszélt ama tan boldogító eszméről: de még akkor este történt, hogy egy józangdolgozó azt mondá, hogy „bizony már csak szivesebben dolgozok családomnak, mint holmi jött-ment csavarogónak,” aminő t. i. a szocializmusnak minden egyes vándor-apostola.

1897. évi anyakönyvi statisztika. A varannó-csemernyei anyakönyvi kerületben volt születés: 121; házasság: 16; halálozás: 58. — A szacsuri anyakönyvi kerületben volt születés: 88; házasság: 12; halálozás: 52. — A magyar-izségi állami anyakönyvi kerületben a mult év folyamán születés: 148; házasság: 28; halálozás: 72 eset volt. — A vásárhelyi anyakönyvi kerületben, melyhez három község tartozik, 101 születés, 20 házasságkötés és 44 halálozás fordult elő. — A kis-rozvági áll. anyakönyvi kerület 3 községében volt 118 születés, ezek közül 59 fiu, 59 leány. Halálozás bejegyzetett 63; ezek közül 31 férfi, 32 nő. E szerint a szaporodás 28 férfi, 27 nő. Házasság kötöttet 21. — A tokaji anyakönyvi kerületben született: 225, házasság kötöttet: 47, elhalt: 156. — Az ondi anyakönyvi kerületben, melyhez Ond, Rátka és Golop községek tartoznak, az 1897. évben volt 73 születés, 60 halálozás és 17 házasság. —

Állami anyakönyvi statisztika. A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál (1898. jan. 15-étől jan. 21-éig) a) házassá-

got kötött: 7 pár; b) kihirdetett: 3 egyn e) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 15 esetben: d) elhalálozott: 13 egyn.

Hírek a nagyvilágból.

Ferenc Ferdinánd fhg. a párisi világiállítási osztrák-magyar osztályának pártfogását elvállalta.

Gladstone egészségi állapotáról Londonból aggasztó hír érkezett. A kiváló, agg államférfiut végelgyengélus környezi.

Bismarck hg. egészségi állapotában javulás következett be, úgy, hogy már most biztossan remélik teljes felgyógyulását.

A német-osztrák határon, pétervári jelentés szerint, Oroszország két új hadtestet állított fel.

Az orosz hadsereg Menelik abessziniai királynak pompás diszkardot küldött elismerése és tisztelete jeléül.

Anglia és Oroszország között a kínai kérdés miatt egyre feszültebb válik a viszony. Anglia Kínából nem engedni magát kizártni, ha mindjárt háborúra kerülne is a sor.

A görög hadsereg újjászervezésével hír szerint Wald-Kampf osztrák-magyar altábornagyot bízzák meg.

Hírek az országból.

Szapáry László gróf fiemei és magyarhorvát-tengerparti kormányzó elfoglalta állását.

A képviselőház a második ülészakra való szervezkedésének munkáját befejezván, holnap megkezdi az 1898. évi állami költségvetés tárgyalását.

A zempléni országos képviselők közül a Tisztelt Ház Bernáth Bélát az igazságügyi, Molnár Bélát és Vay Ernő grófot a kérvényi, Andrássy Tivadar grófot a közigazgatási, Andrássy Sándor grófot a pénzügyi, Dókus Ernőt a földművelésügyi bizottságba választotta be.

Inséges vármegyék. A Magyarország déli vidékein uralgó inséges helyzet javítására eddigleg 5 millió 180 ezer forint adóhátrálékot engedett el a kormány. — A Torontál-vármegyei inségeseknek pedig a belügyi minister 10 ezer, a Vöröskereszt-egyesület 5 ezer forintot adományozott.

Kattaróban új hadi kikötő-parancsnokságot létesítenek.

Különfélék.

Személyi hir. Dókus Ernő cs. és kir. kamarást, az ujhelyi v. kerületnek közkezdveltségi képviselőjét, az országgyűlés szabadalvú pártja a klub igazgatójává választotta.

Megbizás. A m. kir. igazságügyminister Hornvay Béla dr. sátoralja-ujhelyi gyakorló orvost a helybeli kir. törvényszék területén felmerülő törvényszéki orvosi teendőknél második törvényszéki orvosi minőségben való rendes el-látásával bízza meg.

Gazdag vacsora. Ft. Katinszky Géza ujhelyi róm. kat. plebános e hó 20-án estére az egyháztanács tagjainak nagyobb részét szives vendégeül látta. Gazdag vacsora és reudkivül szives fogadtatás és ellátás volt bizonyosága ez estén a főtisztelendő ur magyaros uri vendégszeretetének.

Választás. Chyzer Béla dr., kedves földink és munkatársunk, Budapesten kerületi orvosá választatott.

Péntekesti felolvasások címen megemlékeztünk már az ujhelyi ev. ref. egyház lélek-gondozó, nemes működéséről. A legközelebb f. hó 21-én tartott felolvasóestén t. Janka Károly s. lelkész ismertette a magyarok ősi vallását, bevezetésül rajzolva a keleti népek vallásos világ-nézetét; majd ugyancsak nevezett szavaltta el igen szép számú közönség előtt Coppé remek költeményét: „A kovácsok sztrájkját” Radó Antal fordításában. A hallgatóság tevékeny részt egyházi himnuszok éneklésével vesz az estéken Kulesár Ferenc leánytanítónak harmónium-kísérete mellett.

Az izr. nőegyesület bálja. Az ujhelyi izraelita nőegyesület, mint azt előre jeleztük, f. hó 15-én tartotta meg jótékonycélu táncestjét a színházteremben. Nem hiába első feckséje volt e mulatság farsangunknak, hanem sikerült is olyan fényesen, hogy a nőegyesület az eredményt aranybetűkkel írhatja be évkönyvébe. Rég nem látott nagy és díszes közönség találkozott és mulatóhelyévé váltott ez alkalomra a tágas s ezuttal igazán meglepő pompával és izléssel díszített színházterem. A káprázatos fényt árasztó villamos ivlámpák sugarai a teremben terjengő illato-

levegőn át a suhogó selyem és ékszer, no meg a sok-sok szép szem ragyogásán törtek meg. Szinte szüknek mutatkozott a terem és a körül-futó páholyok sora a város és a vidék előbbkelő-jei sorából való közönség befogadására. Es csak akkor nyílt hely a teremben, amikor a fenyves szökőkutat ligetté varázsolt szinpadról **Dandás Aladár** az első keringőt rázendítette. Ezután folyt a tánc szakadatlanul szünetörájáig és azután reggelig. S a sok szép lánynak és szép fiatal asszonynak egy szemernyi sem jutott a bálók örököző-jéből: a petrezselyem kellemetlen illatából, mert a táncosok feles száma és lankadatlan kedve minden táncban minden percüket lefoglalta. — **Teich Zsigmondné** urnőn, mint az izr. nőgye-sület elnöknőjén s bálányán kívül, kit eme tisz-tében a rendezőség gyönyörű virágcsokorral le-pett meg, a jelen voltak közül a páholyközönséget nem számítva, a következő hölgyek neveit si-került feljegyeznünk. **Asszonyok:** Ambrózy Nándorné, ifj. Bajusz Józsefné, Dókus Gyuláné, Erényi Manó dr-né, Fleiszner Frigyesné, Fri-eh Hermanné, Friedrich Vilmosné, Fucks Jenőné, öz. Fehér Andorné, Glatstein Mórné, Gut-mann Mórné, Grünvald Aladárné, Haas Mórné, Haas Bernátné, dr-né öz. Hell Adolfné, Hirsch Albertné, Harsányi Lujza, Juhász Jenőné, Kellner Józsefné, Kellner Edéné, Keresztessy Lajosné, Ligety Józsefné dr-né, Meczner Gyuláné, Mandel Imréné, Nagy Arminné dr-né, Matyasovszky Kálmáné, Rosenthal Sándorné dr-né, Rosenberg Bernátné dr-né, Schneider Adolfné, Szepesi Arnoldné dr-né, Schön Sándorné, Teich Zsigmondné, Tomesányi Mártonné, Waldmann Adolfné, Widder Gyuláné, Zinner Henrikné. — **Leányok:** Ambrózy Sarolta, Am-brózy Margit, Frises Cilike, Friedrich Teréz, Fehér Olga, Fehér Irén, Glatstein Berta, Hell Sárika, Juhász Ilonka, Kellner Berta, Keresztessy Irénke, Meczner Mancsi, Meczner Giza, Nagy Elza, Matyasovszky Sárika, Spillenber Sárika, Tom-esányi Gizella.

— **Uj plébános.** Kassa sz. kir. város tör-vényhatósági közgyűlése, írja alkalmi tudósítónk jan. 18-iki kelettel, mai ülésén **Timkó Jordán** s.-a.-ujhelyi róm. kat. segédlelkészt forrói ple-bánossá választotta 106 beadott szavazat közül 70-nel. — Gratulálunk!

— **Aranylakodalom.** F. hó 20-án lélek-emelő családi ünnepség örömeinek voltak részei a beavatottak. Akkor telt be, ugyanis, ötven esztendeje annak, hogy az egymást szerető ifju jegyespár elmondotta a „holtomiglant—holtáig-lant.” És hogy a szent fogadkozás kölcsönösen szívből eredt s felhallatszott az égig, bizonyítja az áldás, mely a házastársak életét mindvégig aranyos boldogsággal jutalmazta. A hála szent érzetével szíveikben f. hó 20-án jelentek meg a templomban **De-Rivo György** és neje, a boldog házaspár, hogy mint 50 évvel ezelőtt, kér-jék s vegyék az isten szolgájának áldását. A nász-nép helyett díszes környezetük, mely velük a templomba bevonult s onnan békés, esendes, megelégedett, boldogságos otthonukba vissza-kisérte, csak eszményi volt ugyan, de annál ma-radandóbb: a közbeesülés, a közserzetet, mely hivatalnail szegődött hozzájuk és elválhatatlanul maradt kísérőjük az életben. Az aranylakadal-mosoknak őszintén kívánjuk, hogy érhék meg öröm-ben, megelégedésben, boldogságban, gyermekeik és unokáik szerető körében még gyémánt-laka-dalmukat is. **De-Rivo György**, városunk „Gyuri bácsi”-ja most jár életének 82-ik évében, hanem olyan délegeten, ami arra vall, hogy csak hiréből ösmeri az X-ek súlyát.

— **Gyászos hír.** Mérföldetlenül súlyos esap-pás érte **Somogyi Gyula** árvaszéki irattáros tisztársunkat. Felesége, **Hidvegy Róza**, tegnap virradóra, rövid gyermekágyi láz következtében, váratlanul meghalt. Szívünk igaz érzésével, fájdalmas részvétellel igyekszünk enyhíteni a esalá-di boldogságában megtört, jó férj keservét: ám eme vigasztunk a veszteség tengerében alig-alig több egy esepnéll, mert a férj szerető, hűs-éges gondos hitvesét, két gyermeke pedig a leg-jobb (anyát vesztették, a mely veszteség bizony pótolhatatlan. Egvetlen megvizsgálatója bána-táknak az idő. A korán, alig 35 éves korában elhunyt feleség temetése a **Jókai**-utcai halottas-házból holnap délután 3 órakor megy végbe.

— **Batyubál.** A tokaj városi kisded-óvó felügyelő-bizottsága folyó évi február hó 1-ső napján, az ujonnan épült kisdedóvó berendezé-sének kölcségeire, zártkörű batyubált rendez. A meghívókat **Briger Ignácné, Császár Pálné, Füzesséry Ödönné, Horváth Jánosné, Kicsinkó Antalné, Pekáry Jánosné, Székely Károlyné** és **Zákó Margit** irták alá. Belépődíj: személy-jegy 2 ft., — családijegy (két személytől) 3 ft., (több személytől) 5 ft. A belépődíjakban bele-értve foglaltatik vacsora ital, és a cigány is.

— **Az „Amerikansko Szlovenske Novini”** c. lap, melyet Amerikában orosz rubeleken tar-tanak ki a panszlávok, öltögeti a nyelvét a mi magyar nyelvterjesztő egyesületünkre is, mivel-hogy nem a „Szl. Novini”-nak tetsző szolgálatot tesz a vármegye tótajku lakossága irányában.

Egyik főmedvényét a „Szl. N.”-nak valami gé-zenguz ágens a következő, tótról magyarra for-dított levél kíséretében küldötte el Amerikából az isztániési bírónak: „Kelt Dec. 16. 1897. év. Tisztelt bíró Ur! Itt küldök egy kinyitott darab-kát az újságból, kérem legyen szíves elolvasni és azután adja oda a tanítójuknak, hogy lássa ő hogy dicsérik az amerikai szláv újságlapok. Mély tisztelettel maradtam: ismeretlen tisztelője. — A kivágott újságcikkely pedig, magyarra áttéve, így hangzik: Az isztáni s gkat. tanító, Kopinecz Antal, nem rég 100 korona Judáspénzt kapott a magya-rosításért, hogy boldogítsa, csak az a csodálatos, hogy van még annyi becsülete és érzéke, hogy eddig megtartotta apai nevét és át nem változ-tatta Kopineczy Antalra.” — Hát mi erre a fő-medvényre csak azt válaszoljuk a „Szl. N.”-nak, hogy: ezo ki! A derék tanítót pedig nyugtassa meg öntudata és az, hogy a roszak gyalázkodása a legnagyobb dicséret.

— **Farsang Ujhelyben.** Röviden közöljük ismételtén az ujhelyi farsangi multságok sor-rendjét a következőkben: A tűzoltó-egyesület bálja a városi színházban f. hó 29-én, — az álta-lános ipartestület táncmultsága febr. 5-én ugyan-ott, — a honvéd és esendőrségi tisztikar tánc-estéje a vármegye székháza termében febr. 12-én, — végül a városi kaszinó bálja febr. 12-én a városi színházban. Erre a multságra legközelebb fognak széjjelküldetni a meghívók.

— **Helyettesített körjegyző.** A **Szent-mihályi** Lajos nagy-géresi körjegyző elhalálo-zása folytán üresedésbe jött körjegyzői állásra **Mezey Jenő** okleveles körjegyző, szolgabíró-sági irnok helyettesítettet.

— **Bál Király-Helmecezen.** Meghívó tu-datja velünk, hogy a „Bodrogközi kaszinó egye-sület” megnyitásának ünnepe alkalmából s alap-tókéjének gyarapítására Kir.-Helmecezen saját helyiségeiben f. é. febr. 5-én zártkörű táncestét ren-dez. A multság pártfogói: **Sennyey Pálné** báróné és **Mailáth Józsefné** grófné; elnöke: **Sennyey István** br., alelnöke: **Bencsik István**. Ezeket felül a kaszinónak minden egyes tagja mint rendező bizottsági tag fáradozik a multság sikere érdekében.

— **Vizvezetékek Sárospatakon.** Értésü-lésünk szgrint Sárospatak város képviselőtestü-lete ez idő szerint a város fejlődésére valló nagy dolog keresztülvitelein fáradozik. Elhatározta ugyanis, hogy **vizvezeték**et létesít. **Barthos József** főszolgabíró ez ügyben február első nap-jára gyűlést hívott egybe. A nemes szomszéd-városnak őszintén óhajtuk, hogy szép tervüket mielőbb kövesse a megvalósulás s akkor bizony tultesznek mirajtunk, a hol a nagyközségnek rendezett tanácsúvá való átalakulása is posvá-nyosodik. **Btt.**

— **Eljegyzés.** **Engel M. József**, kassai fi-atál kereskedő, eljegyezte **Weisz Berta** kisasz-szonyt Szerencséről.

— **Álarcos bál.** A szerencsi fiatalág febr. hó 19-én, a Szerencsen létesítendő kisdedóvónak alapítókéje javára, a „Nagyszálló” dísztermében zártkörű álarcos bált rendez. A 25 tagból álló rendezőség elnöke **Pintér István**, a járásnak agilis és fáradhatatlan főszolgabírójára. Belépődíj: személyjegy 2 kor. Családijegy 5 kor. Felülfi-zetések köszönettel fogadtatnak és a „Zemplén”-ben nyugtattatnak.

— **Zártkörű táncmultság.** A nagy. kir. államasvutak mező-laborezi altisztikara, **Rétyi-Gazda Sándorné** öngyóságának pártfogása alatt, február hó 5-én, az állomás várótermében, a mező-laborezi állami iskolai könyvtár gyarapítá-sára **zártkörű táncmultságot** rendez. — Belépő-díj: személyenkint 2 korona, családijegy 4 ko-rona. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és a „Zemplén”-ben nyugtatni fogunk. Akik meg-hívót nem kaptak és arra számot tartanak, for-duljanak a rendezőséghez.

— **Zártkörű táncmultság.** A „Bodrog-közi Kaszinó-Egyesület” ünnepes megnyitása al-kalmából, öz. **Sennyey Pál** báróné főexcellenciája és **Mailáth József** grófné ömeltósága pártfogása alatt, február hó 5-én, alapítókéjének gyarapítá-sára, saját helyiségeiben **zártkörű táncmultsá-got** rendez. — Belépődíj: személyenkint 3 korona, családonként 6 korona. — Felülfizetéseket kö-szönettel fogad a rendezőség és azokat a „Zem-plén” utján nyugtatja. — A vidékről jövő ven-dégek szíveskedjenek érkezésüket **Bencsik** Ist-ván alelnöknél mielőbb bejelenteni, hogy elszál-lásoláskról gondoskodni lehessen.

— **Haláloszások.** Szerencséről írja levelezőnk: kis városunkat nagy veszteség érte, **Hermann La-jos** uradalmi tisztartó halálával. Pénteken ki-sértük ki örök nyugalomra kis városunknak ezt a méltán nagybecsült alakját. **Hermann** ezelőtt vagy 40 évvel került Szászország Drezda kör-nyékéről Magyarországra s Szepes vármegyé-ben a **Máriássy** gazdaságában talált alkalma-zást, honnan 30 évvel ezelőtt jött Szerencsre mint gazdatiszt néhai **Szirmay Vince** grófhoz, akinek elhalálása után **Szirmay György** gróf szolgálatába lépett át. A szerencsi uradalomnak

fényes gazdasági állapota az ő gondos működé-sét dicséri. Egyik nagy érdeme cukorgyárnak Szerencsre való telepítése körül van, ugyszintén neki köszönhetjük, hogy városunk egy moder-nül épült és a korigényeknek megfelelő kénye-llemmel berendezett „Nagy Szálló”-ra tett szert, ami segített városunkat bele juttatni a nagy világ forgalmának sodrába. A város szegényeinek pedig, ami talán legszebb dicsérete, vallás-különbség nélkül valóságos atyja volt: segítette, támogatta őket a hol csak kellett. S ha az a sok könyv, mi az őt örök nyugalomra kísérők szemeiben esillogott, hatással van a halottak örök nyu-galmára: úgy a mi a jó Hermann-bácsink oly édesen fog pihenni hideg ágyában, hogy soha eszébe nem jut sokszor hangoztatott mondása: „Aber Kinder seid doch still.” Áldás és béke lengjen drága hamvai felett! — **Gombos** István ujhelyi háztulajdonos, nyug. törvényészeki szolga, a szervezés előtt a vármegye déleg hajduörmes-tere, meghalt. Tegnap délután temették el nagy részvétellel.

— **Halálos baleset** történt tegnapelőtt a szerencsi cukorgyár mézszár-telepén. Ugyanis **Géczy Ferenc** gönc-rusztai születésű, 24. éves, rom. kath. legényember a mézszárnak a vagonra ra-kása alkalmával, nem törődve a közeledő tolató vonattal, már későn határozta el magát a félre ugrásra s abban a pillanatban, amikor félre ugorni akart, a veszteglő kocsis és a tolató vonat ütközői közé kerülve ott lelte halálát. Így bűn-hődik a vakmerő és vigyázatlan ember **rl.**

— **1898.** Az 1898-as szám 13-mal oszth-ató, mert 1898: 13 = 146. Ha az 1898 egyes számaát összeadjuk, ugy az összeg is osztható 13-mal, mert 1+8+9+8 = 26: 13 = 2. Olva-sóink közül bizonyára még senki sem ért meg ilyen furesa évszámot. Ki fogja közülünk azt az évszámot megérni, amely éppen ily furesa, a 2119-et? Bizonyára senki sem 1898 előtt a leg-utolsó évszám, amely önmagában is egyes szá-mainak összegében 13-mal osztható volt, az 1651-es évszám volt. Mert 1651: 13 = 127 és 1+6+5+1 = 13: 13 = 1. A legközelebbi ily-nemű esztendő 2119 lesz, mert 2119: 13=163 és 2+1+1+9 = 13: 13 = 1. Az 1898-as szám továbbá a négytagu számoknak egy másik ér-dekes csoportjából való: ha ugyanis az első számot a harmadikból kivonjuk, ugy a második számnak vagy a vele egyenlő negyedik számnak értékét kapjuk (9-1 = 8) Krisztus születése óta csak nyole évszámnak volt ez a sajátos-sága: az 1898 a kilencedik. Ezek az évszámok: 1010, 1121, 1232, 1343, 1454, 1565, 1676, 1787 és 1898. E sorozat két egymás után következő számának különbözete mindig 111. Azonban az ebből a sorozatból való legközelebbi évszámig, azaz a 2020. esztendőig, 111+11 = 122 év fog elmúlni. A következő évszázad (1900-tól 1999-ig) ebből a sorozatból egyetlen számot sem fog föl-mutatni. A főntebb említett kilene szám közül 1898 az egyetlen, melybe a 13-as szám maradék nélkül fölmege.

— **Feihívás!!** Mindazok, kik makaes esu-zos és köszvényes bántalmakban szenvednek és hiába használtak szereket avagy gyógyfürdőket, küldjék be címeiket **Zoltán Béla** gyógyszer-tárának (Budapest, Széchenyi-tér) s ingyen meg-kapják a csodahatású dr. **Johnsen** kenőcs (1 üveg ára 1 ft.) használatának leírását. E szer hatása kitünő, mert még a legrégibh esuzos és köszvé-nyes bajokat is bizton meggyógyítja.

Időjóslat január 23-ára. Hőemelkedés, helyenként csapadék.

Báli selyem 45 krtól 14 frt 65 krig
 méterenként — valamint fekete, fehér, szines **Hen-nenberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen, valamint ház-hoz szállítva, — **mintákat pedig péstaforultá-val** küldenek: **Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.**
 — Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasz-tandó. —

Irodalom.
Magyar Nők Lapja. A magyar asszony-világ e régi, előkelő folyóirata az új esztendőben, immár XVII. évfolyamában, új alakban és még a réginél is kiválóbb, tartalmasabb szöveggel jelent meg. A legutolsó számban ott találjuk **Hock János, Abrányi Emil, Pekár Gyula, Her-man Ottóné, Rózsa Miklós, Palágyi Lajos** és **Erényi Nándor** neveit és a munkatársak név-sorában **Jókai** Mórral együtt a magyar irodalom legkiválóbb munkásait. A „Magyar Nők Lapja” főszerkesztője **Ujvárosi-győri Horváth** Böske, a kitünő poéta és nőíró, felelős szerkesztője **Rózsa Miklós**, helyettes szerkesztője **Erényi Nándor**, aki lapunknak is állandó munkatársa. A magyar nők érdekeiért küzdő és kitünő szép-irodalmi folyóiratot ajánljuk olvasóink figyel-mébe. Előfizetése egy évre 6 ft, félévre 3 ft.
Folytatás a II. mellékleten

Szerk Teréz
 jubila az 14 zán m alatt gatati szere Term kos n olvas egyes
 kőtes enek jelké esülb meke nistr és s szerz
 magi flata most dáib írójú száu Az C mint Kam gyar igan mas való beva ket. Irjus érde Az zetr (An des
 tén és feje sun a k sze rös vég tal int res len ség a r tar sál kő ber 133 Be ver Ez ke ha
 Bt és fü ha tu A al az de be sz ta ö v ig 1 J t a á l

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Teréz-körút 29.

A magyar nép multja és jelene. Benedek e nagy jubileumi munkájának most megjelent 6-dik füzete, főleg az 1437-ben kitört parasztlázadással foglalkozik. Bár igazán meghatóan festi a szegény, zaklatott, az adók terhe alatt roskadozó erélyi jobbság helyzetét: még sem ragatja magát túlzásokra és a nép iránt érzett minden szeretete mellett is higgadtan itéli meg annak hibáit is. Természetes, hogy Benedeknek vonzó, tiszta és választékos nyelve csak élvezetesebbé teszi a nagyszabású munka olvasását, melynek az Athenaeum kiadásában megjelent egyes füzetei 30 krajcárba kerülnek.

Megjelent a Stampay-féle 224 lapos, 15 kros eszű kötési énekes könyv IV. kiadása. Tartalma: több száz ének, sok ima, a temetési szertartások, a passiók és a jelképes ministráció Utóbbi közlemény csaknem megbeszélhetetlen találmánya a szerzőnek, mivel abból a gyermek egy-két óra alatt önére jöhet meg tanulhatunk ministrálni. Finom bőrtánczat kötésben ára 25 kr. A 11-ik könyv és sok gyönyörű ének orgona kottája ingyen. Kapható a szerzőnél Kőből-kúton, Esztergom vármegyében.

A Magyar Könyvtár, mely kielégíteni kívánja a magyar család és az iskola szükségleteit, hogy öreg és fiatal egyaránt megtalálja benne szíve és lelke épülését, most megjelent füzeteiben Arany János válogatott balladái, melyhez Riedl Frigyes, a költő életrajzának kitűnő írója irt bevezetőt, közli a legszebb darabokat. — A 14. számú füzeteiben Petőfi Sándor Uti rajzai foglaltatnak. — Az Olasz elbeszélők tára (13. szám) apróságait Radó Antal mintaszereit magyar átültetésben élvezzük. Dumas Sándor Kaméliás hölgyét Szemere Attila fordításában közli a Magyar Könyvtár. Az ujkori magyar elbeszélő-irodalomnak igen kedvelt alakjától Szomahazy Istvántól légyott hárommasban és egyéb történetek címen kapunk egy jó kötetre való apróságot. (36. szám.) Szóval a Magyar Könyvtár, beváltja programját és a megvalósuláshoz fűzött reményeket. Most már a magyar közönség jóakarata, a magyar ifjúság készsége a sor, hogy megnyilatkozzék ezzel az érdemes, pártolásra föltöbbsé méltó vállalat szemből.

Andrássy-ut 21) és Lövy Adolf ujhelyi könyvkereskedéseiben megszerezhetők.

Bethlen Gábor pályája. A magyar nemzet történetének kiváló alakjai között kétségkívül a legvonzóbbak és legrokonszenvesebbek egyike Bethlen Gábor erdélyi fejedelem, kinek emlékét nemsokára Budapest fővárosunkban is a „tizek között” szoborral fogjuk megörökíteni a királyi őfelsége nagylelkűségéből. Bethlen Gábor megszólaltatott politikájának köszönjük, hogy a török és a német részről keresztűz közé fogott magyarság megmentetett a végső enyészettől, a teljes kipusztítástól, sőt olyan hatalomhoz és erőhöz jutott, hogy azután sorsát önmaga intézhette. Bethlen nem a pogányul szövetkezett a keresztények ellen, hanem a magyarság egyik pusztító ellenségét uszította fel még a pogányul is nagyobb ellenségünk, a német császár leigazó hadserege ellen. Ennek a nagy politikai és hadvezérlő pályának kimerítő és igen tanulságos leírását találjuk az „Athenaeum” r. t. kiadásában megjelent „A magyar nemzet története” című tíz kötetes nagy munka (milliónyi kiadás) hatodik kötetében, melyből most jelentek meg a 135., 136., 137., 138., 139. füzetek, melyekben Angyal Dávid remek tollal Bethlen Gábor utolsó éveiről, az öröksége körül folytatott versengéséről ír s ezzel a „Bethlen-korszakot” letárgyalja. Ezek a füzetek is tele vannak igen érdekes szövegekkel, egykorn arcképekkel. Egyes füzetei ára 30 kr. Kapható Lövy Adolf s.-a. ujhelyi könyvkereskedésében.

1848. Egyszerre két füzetet kaptunk most a Jókai, Bródy, Rákosi pompás vállalatából az 1848-ból a hatodik és hetediket. Fegyveres harag és trombitahang uti megfűleinket, ha ezeket a képeket nézzük. Megragad az idők hangulata, az a lelkes, nagy érzés, mely akkora kebleket tudott betölteni, mint a Petőfi. Lélekserelő nagy idők! A mai kor gyermeke szemorgó kegyelettel gondol a nagy alakokra és mélyen felsóhajt: mért nem adatott neki azokkal egy korban élni. Mér nem adatott élünk a boldog korban, midőn Pozsonyban a magyar szellem kezdte bontogatni szárnyait, mikor aztán Pestre költözött az országgyűlés. Dicsőséges, fenséges nagy idők, jól járt a ki bennetek élt, boldog a ki rátek visszaemlékezhet, áldottak a kik nagy tetteidet összegyűjtik, új életre keltik az örökbe hagyják az utókorok. A díszművet lapozva, azt vesztük észre, hogy a szerkesztők és kiadók nemcsak ígértüket váltják be, hanem még sokkal többet tesznek. 1200 képet ígérték, de úgy látszik, annál többet adnak. Teszik ezt halálból a közönség iránt, mely e művet oly jól megérdemelt pártfogásban részesíti. A gazdagabb tartalom nem változtat a mű árán. Az egész nagy kötet ára 9 forint, és díszkötésben 12 forint lesz; egy füzete ára 30 kr. Megjelenik Révai-Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság kiadásában.

Egyesületi élet.

Amatőr-kiállítás Kassán.

Kassa, jan. 20.

Az amatőr-kiállítás végrehajtó bizottsága lapunk útján a következő felhívást teszi közzé: Műkedvelők, műbarátok, n. é. közönség! Pár héttel ezelőtt Kassá város műpártoló közönsége köréből kipattant az eszme, hogy a felsőmagyarországi műkedvelőknek gyakran figyelemre méltó alkotásai, s a műbarátok gyűjteményeiben létező műbeesél bíró tárgyak egy tárlatba összevonassanak.

Ezen eszme, a nemes célok előmozdítására mindenha kész főispánunk, Péchy Zsigmond ur óméltóságának buzgó ténykedése folytán, a múlt hó 2-án megtartott értekezleten — hol főispánunk lelkes közfelkiáltással a kiállítás elnökévé megválasztott — mihamar testté vált; s a mennyiben az értekezlet a kiállítás ügyét a művészetekért hévvel lelkesülő főpásztorunk Babics Zsigmond ur öccsellencijája védőszárnyai alá kívánja helyezni, s ő a védőséget kegyesen el is fogadta, a kiállítás sikere előreláthatóan biztosítva is lett.

A említett s a még következett értekezleten végleg megállapított: hogy a kiállítás „Felsőmagyarországi ama-

teur-kiállítás” címe alatt Kassán a polgári iskola termeiben 1898. évi június hó 19-én leendő megnyitva s két heti időre terjed;

hogy abban Abauj-Torna vármegyén kívül Zemplén, Szepes, Borsod, Sáros és Gömör vármegyék vesznek részt;

hogy a kiállítás keretébe mindazon műértékek bíró amatőr-alkotások úgy mint: tüfestés, aranyhímzés, általában női hímzés, fényképészet, festészet, fafestés, faégetés, porcelán, majolika és üvegfestés, faragás és mozaik, bőrfestés, vágás és bőrsajtolás, stb., valamint az amatőr-gyűjtők műbeesél bíró tárgyai I—X csoportba osztva bevonatnak;

hogy a kiállítóknak részvétük értéke, mértéke szerint elismerő okmányok, esetleg emléktárgyak fognak kiadni;

hogy a kiállításnak egyszersmind jótékony cél tüzetik ki feladatául, a mennyiben a belépő díjak, a netáni nagyvelkű adományok s felajánlott sorsolási tárgyakból befolyó összegek, a Fehér-Kereszt egyesület s a kassai nőegyesület javára fognak — a költségek előleges levonása után — fordítottatni.

Midőn eként a kiállítás jellegét és célját vázoltuk, felesleges is talán, hogy a nagy közönség érdeklődését direktre is felkeltjük.

Magában a kiállítás minőségében rejlik annak vonzó ereje; mert hiszen az emberi lélek egyik legnemesebb tulajdonsága „a szép iránti érzék kifejezésének, művelésnek” lesz abban versenytér nyitva. S ily módon, míg egy részről a választottak, vagyis azok, kiknek lelkébe beléltatott a kiváló képesség szépet alkothatni, s megadott a megkülönböztető izlés és mód ily alkotások megszerzésében: egy nemes, a szívet, lelket művelő versenyre hivatnak fel, amely versenyben másrészt a nagy közönségnek föltöbbsébb tanulságos, izlés fejlesztő élvezetre nyílik alkalmá.

Felkérjük tehát ezennel a műkedvelőket s a nagyérdemű közönséget, hogy a kiállítás ügyét azzal a hévvel, lelkesedéssel gyarapítsák, mint amily lelkesen azt mi felkaroltuk s becses figyelmükbe ajánljuk. Érdeklődésük elmaradhatlan követelménye a kiállítás sikere leendő, mi csak úgy lesz elérhető, ha minél több és becsesebb műalkotás kerül kiállításra: ha minél több és izléesesebb tárgy ajánlatik fel sorsolási célra: s ha a tisztelt közönség majdan minél tömegesebben fogja látogatni a kiállítást s szerzi meg a sorsjegyeket.

S amidőn a jelzett irányban érdeklődésének a nagyérdemű s a műkedvelő közönség kifejezést adand, egyszersmind ama lelki megnyugvás is vezetheti, hgy a szép művelésen s pártolásán kívül egyidejűleg a Fehér-Kereszt s a kassai nőegyesület segélyező által legnemesebb emberbaráti célokat is előmozdít.

A szívhez vezető s legérzékenyebb hirt is megérintve, kezükbe helyezzük tehát kiállításunk ügyét ama rendíthetetlen bizalommal, hogy a kezdeményezésben való törekvéseinket a legszebb eredmény, a kiállítás sikere koronázza.

Végezetül felkérjük az érdeklődőket, hogy a kiállítási szabályzatok s minden irányban való felvilágosítás megszerzése végett a kiállítási igazgató Lévay István urhoz, a kassai polgári iskola igazgatójához kegyeskedjenek fordulni, míg a kizárólag sorsolási célra szánt tárgyakat a kiállítás megnyitáig Hegedüs Lajosné szül. Soós Róza, urnőhöz (Csermely-utca) sziveskedjenek küldeni, a pénzküldeményeket pedig Mál-ler Ferenc ur (könyvkereskedés, fő-utca) veszi át. Tudatjuk egyszersmind, hogy a kiállítási szabályzatok s az egész szervezet utóbb szintén hírlapilag közölve lesz, valamint a további fejleményekről ugyancsak hírlapok útján nyereend értesülést a tisztelt közönség.

A felsőmagyarországi amatőr-kiállítás végrehajtó-bizottsága.

Meghívó. A s.-a. ujhelyi általános ipar-téstudatnak S.-A.-Ujhelyben, a városi színházban, február hó 5-én, elszegényedett iparosok temetkezés-költségeinek fedezésére rendezendő zártkörű táncstéjére a t. címet és családját tisztelettel meghívja: A rendezőség nevében Bánóczy Kálmán, test. elnök. Matteredy József, Malártsik Pál test. alelnökök, Gáthy Géza, test. titkár. Belépődíj: személyenként 1 ft. — Családjegy 2 ft. — Középpáholy 5 ft. — Oldalpáholy 4 ft. — Erkölyszék 50 kr. — Karzat 20 kr. Páholyjegyek előreválthatók: Bánóczy Kálmán iparteszületi elnöknel. Felülfizetések a jótékony célra közönséggel fogadtatnak és a „Zemplén”-ben nyugtattatnak. Kezdeté 8 órakor.

A varannai olvasó egyesület f. hó 16. tartott gyűlésén elhatározta, hogy a szabadságharc 50 éves fordulóját az idén nagyobb ünneppel üli meg. Ez ügyben tehát kiküld egy bizottságot, mely erre vonatkozóan programot készítsen, s egy később összehívandó gyűlésnek terjessze elő. Az eszme megpendítője a kaszinó érdemeselnöke, a nagy idők bajnoka.

Nyilvános számadás és köszönet.

A „s.-a. ujhelyi izr. nőegyesület” folyó évi január hó 15-én rendezett bál alkalmával a pénztárt következő kimutatással zárta le:

Belépőjegyekért	225 ft 50 kr.
Páholyokért	116 ft — kr.
Felülfizetésekből és adakozásokból	303 ft 50 kr.
Összes bevétel:	645 ft — kr.

Kiadás külön összeállított kimutatás szerint	203 ft 45 kr.
Maradvány:	441 ft 55 kr.

Felülfizettek, illetve adakoztak: Wallis Gyula grófnő és Kineses Péter 10—10 ftot. — Teich Zsigmondné 8 ftot. — Meczner Gyula és Zinner Henrik 7—7 ftot. — Guttman Mór (Luka), Guttman Izraelné (B.-Szerdahely), Neuschloss Miksa (Bpest), Schwarcz Ferencné (N.-Váradi), Fried Armin és neje (Levelek), Mezey Mátyás, Goldschmied Armin, Kávássy Soma (Bélatanya), hétházi Práznovszky Ida és Szöllösy Artur 5—5 ftot. — Widder Albertné (Baranes) 4 ftot. — Fuchs Bertalan (K.-Helmec), Zinner Adolfné, Braun Márk dr. (Páczin), Rosenthal Lajos (Biharom), Cibur László, Kátai Mór (Beesked), Nánássy Adolf dr. (Liszka) és Kornstein Jenő 3 ft 50—3 ft 50 krt. — Reichard Mór id., Decsényi Sándor, Haas Lipótné, Ehlert Gyula, Davidovics Adolfné (Jesztreb), Frenkel Lajos (Bpest), Kaufmann Márk, Haas Adolf, Haas Fülöp, Schwarcz Bernát, Guttman Armin és Jelenek Adámné 3—3 ftot. — Waldmann Adolf dr., Rosenthal Sándor dr., Fleiszner Frigyes, Haas Bernát dr., Szepessy Arnold dr., Fried Lajos dr., Roth Vilmosné, Juhász Jenő, Kellner József, Kellner Ede, Erényi Manó dr., Dókus Gyula, özv. Csaszlovsky Jánosné, Schön Sándor, Weiszfeld Ede (Kassa), Ligeti József dr., Fischmann Samu (Ungvár), Widder Gyula, Rosenberg Sámuel, Fuchs Jenő, Breuer Gyula, Rosenstock Manoné, Thuránszky Zoltán dr., Matyasovszky Kálmán, Neufeld Józsefné, Szánky Nándor, Vadász Antal, Weisz Kálmán és neje, Szakácsy Károly, özv. Löw Jakabné, Lövy Adolf, Kellner Mihály dr., Szücs Jenő, Révész Miksa dr.-né, Roth Bernát, Landesmann Miksa, Reich Artur (Luka), Hornyay Béla dr., Mezey Ernő (Bpest), Neufeld Józsefné és Friedmann Mihály (N.-Mihály) 2—2 ftot. — Hajós Géza, Barthos József, Vass József, Friedrich Vilmos, Akos Arnold, Reichard Lajosné, Landesmann Jakab, Weisz Emil, Goldblatt Mór (S.-Patak), Kellner Soma dr., Keresztessy Gyula, ifj. Barna Bertalan, Zinner József (Ungvár), Schön Andor, Lánday József és Vályi Bertalan 1 ft 50—1 ft krt. — Stern Armin dr., Czucker-mann Ignác, Blum Artur, Klein Pál, Haas Mór, Nemes Sándor, Nagy Armin dr., Somlyó Nándor dr. (Kassa), Grünwald Aladár, Hirsch Albert, Rosenberg Bernát dr., Repászky Gyula, Nyomárkay Odón dr., Beregszászy István és Felberbaum Bernát 1—1 ftot. — Adriányi Béla, Lehoczky Odón, Klein Károly, Lichtenstein Jenő, Bettelheim Sándor, Klein Jakab dr., Jónás Izsó, Roth Mór, Bilanovits István, Szunyogh Zoltán, Freikind Ignác, Radnay Ferenc, Gnädig Lipót, Csernyiczky János, Karton Zsigmond, Kérészy Gyula, Schmidt Lajos, Zsély Viktor, Staut József, Juhász János (Tolcsva), Görgey Béla, Hideg Mihály, Hlavathy József és ifj. Meczner Gyula 50—50 krt. — Utólag még Kun Frigyesné 5 ftot és Radnay Ferenc 2 ftot.

Fogadják a nemesszivű adakozók az egyesület nevében is leghálásabb köszönetünk nyilvánítását.

Kornstein Jenő, Teich Zsigmondné,
e. titkár, e. elnök.
Lenkey Mihályné,
pénztáros.

A sárospataki polgári kaszinó f. hó 16-án tartotta harmadik közérdekű felolvasását a városháza termében. A díszes és szépségű közönség megjelenéséből ítélve, e felolvasások kezdenek hódítani s így céljukat mind jobban betölteni. Felolvastak: Fodor Jenő „A gyermekhalandóság és kisedővők kérdése” cím alatt, foglalkozván a halandóság okaival s tanácsokat adván a halandóság meggátlására és a kisedők okszerű gondozására. — Utána Kondor Miksa dr. „A fogak és száj egészségétana” cím alatt olvastott fel s a fogak gondos ápolását s e szempontból szakember igénybevételét ajánlotta a közönségnek. — Kiss Sándor dr. az idő előhaladottsága következtében, habár csak röviden, de lelkesedéssel és meggyőző erővel szabad előadásban ismertette meg a magyar trónöröklésnek alkotmányjogi természetét. — Mindhárom felolvasót a méltán megérdemelt zajos tapsal és éljenzéssel jutalmazta a közönség. K.

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

Rovatvezető: Schneider Jakab.

Kéziratok a rovatvezetőhöz S. A.-Ujhelybe küldendők.

333. sz. Zemplén-vármegye kir. tanfelügyelőjétől.

Felhívás

Zemplén-vármegye Tekintetes Tanítói-karához!

Zemplén-vármegye általános tanító-egyesülete a múlt év december hó 9-én S.-A.-Ujhelyben megtartott gyűlése alkalmával — mondhatni — ujjáébredését érte meg. S ha visszagondolok azon lelkesedésre, mely ez alkalommal az ott jelen levő minden tanító és tanügybarát arcán honolt; ha visszatekintek a bizalomnak azon egyakaratu megnyilatkozására, melylyel ez ujjáalakult egyesület vezéreit megválasztá: fel kell tennem és nem szabad kétségbe vonnom, hogy ez együttérzés szülte lelkesedés nem volt szalmaláng, hanem az egymást megértés és komoly munkára törekvés valódi megnyilatkozása. És ha figyelembe veszem még az alkalommal vármegyei vezérferfiaink részéről Önök, a népnevelés apostolai iránt mutatkozott: reményem, hiszem, hogy hamvaiból kikelt zemplén-vármegyei tanító-egyesületünk valóban egy szebb, jobb jövő hajnalát érte meg.

Kedves munkatársaim! Ime a vezérferfiak és a művelt társadalom szeme rajtunk függ! Az erkölcsi hatást és érdeklődést ügyünk iránt felébresztenünk sikerült. Hogy azonban e siker részünkre állandóan biztosítsák, immár a tettek mezejére kell lépünk és keresni a módót, az eszközöket, melyek közvetítése és segítségével számbavehető eredményről tanuskodó működést mutathatunk fel; szóval keresnünk kell egy olyan szellemi kapcsolatot, mely bennünket állandóan összefűz, melynek közvetítésével egymással folytonosan érintkezhetünk, eszméinket kölcsönösen kicserélhetjük és ahol munkakörünkben szerzett tapasztalatainkat s esetleges vívmányainkat egymás tökéletesítése céljából közre adhatjuk, végre pedig keresnünk és meg kell találnunk azon célból, hogy legyen egy közös organumunk, mely szellemi életünkről legalább itt szűkebb hazánkban, Zemplén-vármegyénkben állandóan tanuskodják és mintegy jelezzék azt, hogy e nemes vármegye művelt társadalmának mi is számottevő tagjai vagyunk.

Ezekután talán fölösleges is mondanom, hogy e szellemi kapocs, e közös organum nem lehet egyéb, mint egy tanügyi érdekeinket szolgáló, nyilvános heti lap, vagy legalább annak állandó tanügyi rovata.

Miután tudomásom van arról, hogy a „Zemplén“ című lap kiadóhivatala tanító-egyesületünk elnökségének szerződészerű ígéretet tett, mely szerint — tekintettel a nemes cél és a nemzet napszámosságainak szerény anyagi helyzetére — lapját, a „Zemplén“-t, egy állandó tanügyi rovattal ellátva, tanítók részére harmadrész áron, tehát csak 2 ftért, esetleg félévenként is eszközölhető előfizetés mellett s így rendkívüli nagy kedvezményvel boesátja rendelkezésre: **az általam fentebb elsorolt indokoknál fogva szívesen kérem fel a T. Tanító urakat, hogy tanító-egyesületi életünk állandó biztosítása, sikeres működése és felvirágoztatása érdekében önmaguk és a közügy javáért e csekély áldozatot meghozni s a szóban levő lapot lehetőleg mindnyájan megrendelni szíveskedjenek.**

S.-A.-Ujhely, 1898. január 21-én.

NEMES LAJOS,
kir. tanácsos, tanfelügyelő.

A t. tanító urakhoz!

A mutatványszámoknak ez alkalommal **utolsó példányait** küldtük meg, ezután lapunkat csak azok kapják, kik előfizetőink sorába iktatták magokat. Hogy pedig az előfizetők számáról biztos tájékozást szerezhessünk, tisztelettel értesítjük a t. tanító urakat, hogy előfizetéseket, illetőleg előfizetésre való jelentkezéseket már **csak e hó végéig fogadunk el.** Azon reményben, hogy a t. tanító urak saját jól fel-fogott érdekükben ezután számosabban fognak előfizetésre jelentkezni, vagyunk S.-A.-Ujhely, 1898. jan. 22.

hazafiai tisztelettel:

a kiadóhivatal.

Szervekedjünk!

(V.) Sokszor, de sokszor megitta már nemzetünk a nemzeti tagoltság keserű levét. Fölföcsült egy-egy nagy baja után, tisztán látta a baj főokát, de a baj kútfejének kiirtása számos együtttható körülménynél fogva századról-századra és végre mégis csak ránk és utódainkra maradt örökségbe.

Nem nagy ideje, hogy a nemzeti egységességet célzó egyes állami intézkedések vétettek foganatba a népnevelés terén, a magyart jellemző jog- és kegyelettszerte tulságos gyöngédségével; nem nagy ideje, hogy népnevelésünkben az *embert* képező irány mellett, a világpolgáriasság szelleme helyett a *nemzeti irány* kerekedett felül: mégis erősen látszik a cselekvés nyoma és ha a magyarok istene akarja, a harmadik emberöltő e hazában annyi magyart számlál, ahány embert.

Melyik magyar embernek nem pezsdül a vére arra a gondolatra, hogy rosszul fölfogott hagyományok következtében szaggatott hazája egykoron épen, erősen fog itt állni, magyar igéket hirdető a világ minden tájéka felé! Melyik magyar ember nem sietne a maga csekély munkájával hozzájárulni ahhoz, hogy nagy idők beálltával nemzetének hősiessége többé soha, de sohasem törjön meg a határokon belül rágódo nemzetiségi viszályokon!

Am lépjen elő a társadalom e késői, de el nem késett időben, álljon elő minden magyar ember, mindenik hordhat egy-egy kis követ a magyar nemzeti egység alapvetéséhez! Hassunk közvetlenül a társadalomra, megannyi rendelkezés áll eszközökkel; hassunk rá közvetve a népiskola kellő istápolásával és a nagy óhaj mihamarább teljesül.

Ezuttal a névmagyarosításra kívánom tanítótársaimnak és a megyei nagyközönségnek becses figyelmét fölhívni.

Tudom, vannak még, kik a névmagyarosításnak nem tulajdonítanak oly fontosságot, mely a nagy agilitással, melyet érdemében országosan kifejtjenek. Ismerem ezeknek pesszimistikus érveit.

„A név nem teszi az embert magyarrá.“
„A névmagyarosítást sokan használják lajtorjánál, melyen pusztán ajkaikon lebegő hazafiságokra hivatkozva és támaszkodva óhajtanak föltokolódni a hivatlanok.“

E pesszimistikus fölfogást könnyű legyőzni. „Nyelvében él a nemzet.“ Ez megdönthetetlen igazság. De ezzel szemben az is áll, hogy az idegen, ki a nemzet nyelvét tisztán, hibátlanul beszéli, még nem tapadt a nemzet testéhez. A raganyagot, ha szabad e kifejezéssel élni, a nemzeti viselet mellett főleg a *nemzeti szokások* teszik. A nyelv maga, mint a társaság pusztá közlekedési eszköze egymagában még nem hat a kedélyre, ha az egyes különben elzárkózottan idegen szokásokon legelteti lelkületét. De a nagy nemzeti ünnepeken való részvétel, a nemzeti tánc és zene gyakorlása és élvezése az érzületre hatnak.

Van a nemzetnek akárhány, a *magyart* töredevező beszélő *hű* tagja és van a hazának akár hany ekesen beszélő kétes értékű fia.

De ha a nemzeti szokás fölvételének ily nagy értéke van, kell, hogy első helyen álljon a névmagyarosítás. A név az első szó, melyet a gyermek a bölcsőben megtanul. Majd serdülve, mások neveit hallván, aszerint módosul lelkülete környezete iránt, amint rokonhangzásu, vagy idegen hangzásu neveket hall. Ez a léleknek az a tulajdonsága, melyet az élettanban fajnövésnek nevezünk.

Másrészt tudjuk, hogy sok embernek jó eszelekedeteit az önérdék, vagy hiúság létesíti és irányítja. De azt is tudjuk, hogy ez a jó eszelekedetek értékét nem csökkenti, sőt a jó megszokása a cselekvő természetbe menőn át, a mi előbb nála tudatosan és számítva alkalmazott forma volt, utóbb életszükségletévé lesz és a közre erkölcsi szempontból fejlesztőleg hat.

Legyen tehát a névmagyarosításnak bármi az indító rugója, végeredményében a nemzeti egység szolgálatában áll és ennek érdekében bármi uton mindenkitől és mindent elfogadunk.

E késő időn azonban nem szabad tétlenül maradnunk. A tömeg mindig lassan mozdul, ha céltudatos vezetősége nincs. A névmagyarosítás keresztülvitelére az ország több helyén szervekedett már a társadalom. E körülmény adta e sorok írójának a tollat a kézbe, hogy a megye értelmes közönségét hasonló célú szervezkedésre fölhívja.

A megye intelligens jegyzőire és tanítóira, mint a kik közvetlenül érintkeznek a néppel, vár a munka oroszlánrésze és e két tisztes kar adhatná meg e szerény fölhívásra, e lapok hasábjain a szervezkedésre és a kérdéses munka fölőstására nézve az irányelveket. Várjuk!

Az 1868. XXXVIII. t.-c. revíziója.

— Két cikk. —

Írta: Schneider Jakab.

I.

Az oktatásügyi törvény revíziója évek óta foglalkoztatja a tanügyi embereit; ezt helyezte kilátásba oktatásügyi ministerünk 1895-ben a törvényhozás előtt megtartott nagyszabású székfoglaló beszédében; ezt tüzte ki az országos tanítói kongresszus programja egyik fontos tételévé és ez az, melylyel mind e mai napig mi sem történt.

Hogy miért késnek oly soká velem, azt nem tudom, de hogy égető a szükség és nagyon is megérett reá a talaj, azt nem fogja senki sem tagadni, ki velem együtt tudja, hogy a népkutatás egész vonalán annyi rendszertelenséggel, annyi össze-visszasággal találkozunk, melynél csak egyes iskolák önkéntes különkódései és a tanfelügyelet hiánya nagyobb.

De ne boesátkozzunk általánosságokba, nevezzük meg a gyermeket saját nevével és így hamarabb megértjük egymást.

Nincs okunk kételkedni a minister jó akaratában, sőt eddigi ténykedése éppen az ellenkezőre nyújt reményt; még kevésbé kell tartanunk a közoktatásügyi tanácsból, mely ha eddig nem is tett még valami épületes dolgot, de rontani sem rontott még semmin; mindazáltal a tanító-egyesületeket tartom legilletékesebb fórumnak, hol e fontos és bennünket legközelebb érdeklő tárgyat tövéről-hegyire meg-megforgatva, egyöntetű véleményre jussunk és az így előkészített tervezetet társesületekkel közölve, a ministerhez menesztendő feliratban állást foglalunk a revízió és annak mielőbbi keresztülvitele mellett.

Hogy kartársaimnak alkalmat adjak a hozzászólásra, közzéteszem e rovatban a revízióról alkotott szerény nézetemet.

Mindenekelőtt két kérdéssel kell tisztába jönnünk, egyik: *Mi rossz, vagy elavult dolog van a régi törvényben?* Másik: *Hol és mivel kell a bajokon segíteni?*

A közokt. törvényben, de különösen annak alkalmazásánál következő hiányok észlelhetők:

1. A népiskolai tanterv nagyon is általános keretben mozog. Az elemi iskolák csak annyiban különböznek egymástól, amint azokban egy, két, vagy több tanító foglalkozik és az egyes tantárgyakra fordított időmennyiségben, pedig tagadhatatlan, hogy a város intelligensebb család gyermeke más ismeretkört igényel egy tanítóval bíró iskolában is, mint a falusi, földműves gyermeke, ha több tanítóval bíró iskolába jár is.

2. Közös tanterv, egyöntetű eljárás hiányában, egy és ugyanazon helységben is annyira különbözik az egyik elemi iskola a másiktól, nem is szólva arról, hogy évközben, de az osztály elvégzése után sem léphet át a megfelelő osztályba, mert tudomásommal vannak iskolák, hol a III. elemi osztályban rendszeres történelmet és természetrajtot tanulnak, a IV-ben pedig a 9 éves gyermek rendszeres természetant.

3. Az elemi iskola célja: irni, olvasni és számolni tanítani és ami fő, megadni az alaki képzést jó nevelés kíséretében, de hol vegyen a tanító erre elegendő időt a realiak sokasága és rendszeres tanítása mellett?

4. A testi képzést célzó tornatanítás, a szépészeti érzék és kézi ügyesség szolgálatában álló rajzitanítás és házi ipar, a kedély képzést elősegítő énektanítás a legtöbb iskolában nagyon fogyatékosan, vagy egyáltalában nincs meg.

5. A népiskolát követő középiskolák (polgári, gimn., real) annyira nem állnak összhangzatban az elemi iskolákkal, hogy az itt nagy fáradsággal lerakott alapot egyetemi rendszerükkel inkább megbolygatják, semhogy tovább építenének rajta.

6. A polgári iskolák ellen emelhető kifogásaim, magát az intézményt hibáztató kérdésekkel függnek össze, melyekre az egységes középiskoláról szóló fejezetben fogok visszatérni.

7. A tanítóképzés ügye szintén sok javítást igényel; a felekezeti képezdék a követel-

	I. o.		II. o.	
	ft	kr	ft	kr
16 gr. zsemlye	2	—	—	—
1 kg grammonkint	—	—	—	—
Abajóc-kenyér	19	17	Asztaltsilva 100 l.	24 — 22 —
Rozs-kenyér	18	16	—	26 —
Marhahús	48	44	Örlött dara 100	22 — 18 —
Borjúhús	56	53	—	24 — 20 —
Bárányhús	40	36	Tatárka 100 liter	— — 20 — 16
Sertésbőr	56	—	—	20 — 16
Szalonna	65	—	Burgonya 100 liter	2 20 1 80
Páten gyertya	56	64	Életneműk:	
Öntött gyertya	46	—	Buza 1 mmáza	12 — 11 80
Szappan	24	—	Kétszeres 1 mm.	— — —
Egy tojás	4	—	Rozs 1 mmáza	8 00 7 80
1 kiló mák	32	24	Malátárpa 1 mm	7 00 6 30
1 vaj	85	80	Árpa 1 mm.	6 30 6 20
Sertészsír	80	15 76	Zab 1 mm.	6 60 6 60
Liszt 100 kiló	21 60	20 80	Kása 1 mm.	11 — 9 —
—	22	—	Kukorica 1 mm.	5 60 5 50
Borsó 100 kiló	18	17	Spiritusz 1 liter	— 63 —
—	20	18	100 Tralles	71 — 68
Lencse 100	12	8 00	Sav. káposzta 1 ko.	12 — 10
—	14	9		

Vármegyei Hivatalos Rész.

1182. sz./főisp. 97. T. Zemplén-vármegye főispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Zemplén-vármegye varannói járásában nyugdíjazás folytán betöltendő **törvényhatósági útmesteri** állásra, amelyvel évi 400 ft tisztii fizetés, 255 ft 36 kr. utiatalány, 10 ft szertárbér és 8 ft irodai átalány élvezete van egybekötve, ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázók felhívtnak, hogy szabályszerű minősítésüket igazolva, felszerelt kérvényeket hozzám bezárólag 1898. évi február hó 10-éig nyújtsák be, mivel később érkező folyamodványokat figyelembe venni nem fogok.

Ezen állás betöltésénél elsőbbséggel bírnak az 1873. t. e. alapján igazolvánnyal ellátott kiszolgált altisztek.

S.-A.-Ujhely, 1898. évi január 2.

3-3

Molnár, főispán,

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságától.
661/21806 sz.

Olvastatott a földmivélség m. kir. minis-
ter Ó Nagyméltóságának 60221 számú intézvé-
nye, melylyel megküldi azon felhívás másolatát,
melyet a vármegye gazdasági egyesületéhez a
mezőgazdasági ismeretek terjesztése ügyében
intéztet, felhíván a vármegye T. közönségét, hogy
ezen actiót jóakaratu pártfogásába véve, a gaz-
dasági egyesületet a szervezkedés és tevékenysé-
ge körében hathatós támogatásában részesítse.

A közönség tájékoztatása végett a „Zem-
plén” hivatalos lapban leendő közzététele tatá-
roztatott.

Kelt T. Zemplén-vármegye törvényhatósági
bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1897. évi decem-
ber hó 15-én tartott közgyűlésében.

Kiadta:

Dókus Gyula, főjegyző.

Másolat.

60221.IV/1. sz. Földmivélségi m. k. minis-
ter. A zemplén-vármegyei gazdasági egyesületnek,
S.-A.-Ujhely.

A mult tél folyamán erkölcsi és anyagi
támogatásom mellett 16 gazdasági egyesület
vállalkozott arra, hogy a mezőgazdasági ismer-
eteknek a földmivészek s kiscgazdák körében
való terjesztése végett téli vándortanításokat
rendezzen.

A kezdményezés első évében a tanítások
sikere általán kielégítő, egyes vármegyékben pe-
dig éppen kiváló eredményű volt, összesen har-
minckétezer hallgatója volt ezen oktatásoknak.

Az illető egyesületek emez üdvös tevé-
kenységének jövő télen való folytatását szüksé-
gesnek látva, fölkérem a t. egyesületet, hogy
működési területén a gazdasági ismeretterjesztés
ügyét ismét karolja fel s ez irányú programját
és költségelőirányzatát lehetőleg 15 nap lefo-
lyása alatt hozzám benyújtani sziveskedjék.

A multban tett tapasztalatok nyomán a
következő általános szempontokat közlöm a t.
egyesülettel:

A téli gazdasági előadások célja a gazda-
sági ismeretek terjesztése s ennél fogva előadási
tárgyul minden olyan mozzanat, illetve kérdés
választható, melynek fejlesztése, részletesebb is-
mertetése a vidéken érzett hiányokon segíthet
s a gazdasági haladás útját egyengetheti.

Ajánlatosnak látszik a működési program
megállapításakor az előadási tárgyak megvá-
lasztásánál a mezőrendőri törvény szemléltet
ezen részletekkel kapcsolatos olyan kérdések
tárgyalása, melyek leginkább szorulnak magya-
rázatra. A t. egyesület által leginkább ismert
helyi viszonyok döntenek arra nézve, hogy ál-
lattenyésztési, állategészségügyi, talajjavítási,
telkesítési, faültetési, szőlészeti, borászati, méhé-

ményeknek meg nem felelnek, de az államiak
tanterve is több gondot fordíthatna a tanító
gyakorlati képzésére, mint a tudományos és az
életben fölösleges ismeretek elsajátítására: ta-
náraik sok esetben nem állanak a szakkép-
zettség azon fokán, amelyen hivatásuknál fogva
állaniok kellene.

8. A tanítók továbbképzésére sem mód,
sem alkalom nincs. Az általános megyei tanító-
egyesületek az országos képviselői gyűlések
beszűntetésével érdekltségüket veszítették, a
napdíjak és fuvarbér hiányában pedig néptele-
nek. A szakirodalom a tanítók anyagi helyzete
miatt ismeretlen mező maradt.

9. A tanfelügyelet sok kívánni valót hagy
hátra: eltekintve attól, hogy egyes esetekben
szakképzettség és rátermettség hiányában nincs
meg a reprezentacionális tekintély, de az egész
intézmény ily szervezet mellett a tanügyet
előbbre vinni képtelen.

Az irodai munkahalmaz, melynek semmi
gyakorlati haszna nincs, éppen főcéljának el-
érésében gátolja a tanfelügyeletet, az iskolákkal
való gyakori és közvetlen érintkezésében.

Az iskolalátogatók intézménye, halva szü-
letett gyermek: képesség, hivatottság és jóaka-
rat hiányában, mi jót sem hozhat az iskolára.

10. Végre a népnevelés legfontosabb té-
nyezője, ami mellett minden egyéb alig jöhet
számba, egy hivatása magaslatán álló, az ügy-
ért lelkesedni tudó buzgó tanító kar.

„Malom nem örölhet víz nélkül” — mondja
a közmondás. — Mig a tanító a megélhetés
nehéz gonejai alatt görnyedez, lehetetlen azt
kivánni tőle, hogy lelkeséssel töltse be hiva-
tását. Miből merítsen kedélyhangulatot, türelmet,
a sikeres tanítás és nevelés eme főfeltételeit, ha
a mindennapi gondok, családjának jövője ettől
megrabolják.

A nyugdíj törvény revíziója, a fizetés ren-
dezésről szóló törvény nem elégítette ki a tani-
tóság méltányos igényeit.

Ezek volnának oktatásügyi törvényünk
főbb hiányai.

Jövő számban megkísérlem pontról-pontra
elmondani az általam vélt javításokat is.

R.-vezető póstája.

S. A. — Varannó. Üdvözet mindnyájuknak. Még
csak felénél vagyunk, de folyton szaporodunk.

K. M. — Kis-Dobra. Igéretét szívesen vesszük.

CSARNOK.

Divatos dalok.

I.

Hogy olvasám eljegyzésem
„Himen” rovatában
Mint egykori jó udvarlód,
Legott gratuláltam.

Ebből látod, nem haragszom,
Nincs is okom rája;
Mindenkünk ugy eselekszik,
Amint jobbnak látja.

II.

Hál' Istennek kiépültem,
Nem vagyok már beteged;
Hamis szíved lajstromából
Töröld végképp nevemet.

Mint kárvalott vén zsbárus
Sohajtoztam utánad,
S kevésbe múlt, hogy meg nem ölt
A sorvasztó búbanat.

No, de most már ninesen többé
Panasz, sirám ajkamon,
Fólocsudtam mámoromból
S jót nevetek magamon.

III.

Motozom a lim-lomtáram;
Itt egy csomó fénykép!
Egy kékszemű szőke lánynak
Keresem a képét.

Ime itt van! Mily szelid arc!
S elmerengek újra...
Ki hitte, hogy e szép angyal
Hazudni is tudna?!

Elmerülve hosszan nézem...
El! képe is áltat!
S mosolyogva tépem össze
Fotografádat.

IV.

Minap, hogy egy társaságban
Bemutatták jegyesedet,
Boldogságtól elégtelen
Mosolyogva nyújtott kezet.

E korai boldogságnak
Bánó sóhaj lesz a vége,
S elmondják még róla is hogy:
Szegény fiu, be kár érte!

V.

Egyhangu est. Mit is tegyek?
Nyakamra ült az unalom.
Előszedem leveleid
S újra át- meg átolvasom.

Elmerengve nézem a sok
Irka-firkát, szarkalábat,
Mig sóhajba tör a lelkem
S mindkét szemem könybelábad.

Pereg a könyv szememből,
A szivemet fájni érzem —
S illatos kis levélkéid
Mind egy szálig szerte tépem.

Szendrői Holoznyay Ciril.

Közgazdaság.

Értesítés.

A Zemplén-vármegye gazdasági egyesület,
részint a multból merített tapasztalat alapján,
részint pedig azon oknál fogva, hogy a szőlő-
telepítés a Tokaj-Hegyalján örvendetes és
dicsérendő lendületet vett, elhatározta, hogy a
filloxera pusztítás után ujonnan telepített szőlőkben
termett borból S.-A.-Ujhelyben 1898.
évi február hó 15. napjának d. e. 1/2 10 órája-
kor a vármegye háza nagy termében **borkós-
tolót** rendez a bortermelőknél boraiból.

Amidőn ezen ténykörülményre a Tokaj-Hegy-
alja községek figyelmét föl hívjuk, felkérjük
együttal, hogy célunk sikeressé tételében bekül-
dend bormintáikkal bennünket támogatni szive-
skedjenek. A borminták, az ár és menység
megjelölésével, legkésőbb a f. év február hó
10-éig az egyesület titkári hivatalához külden-
dők. A bíráló-bizottság, amely kizárólag tokaj-
hegyaljai bortermelőkből és kereskedőkből ala-
kítottik meg, február hó 14-én d. e. 10 órakor
tartja ülését.

S.-A.-Ujhelyben, 1898. évi január hó 15-én,
hazafias üdvözléssel:

A zemplén-vármegyei gazdasági
egyesület elnöksége.

Téli gazdasági tanítások. A zemplén-
vármegyei gazdasági egyesület a gazdasági ismeretek
terjesztésére a folyó évben **téli gazdasági tanításokat**
rendez, amely tanítások Ujhelyben mindenkor
hétfőn d. e. 8 órától 10 óráig tartanak. Az elméleti
oktatások gyakorlati utmutatások kall esznek
egybekötve, s a gyakorlati utmutatások megadására
az előadó urak mindenkor a hétfői nap d. u. 1/2
órájától 1/4 órájáig a felvilágosítást akaró
nagyközönségnek rendelkezésére állanak. — S.-A.-
Ujhelyben ezek a téli tanítások folyó hó 24-én,
azaz holnap hétfőn, veszik kezdetüket a vármegye-
házának a célra átengedett nagytermében és
10 egymásután következő hétfőn tartatnak.

Tárgyak: kizárólag a szőlészet és borászat
köréből lesz merítve és csakis felnőttek számára
fognak tartatni. Amidőn ezt a tényközülményt a
t. szőlőgazdáknak és az ügy iránt érdeklődő
nagyközönségnek tudomására hozzuk, tisztelettel
felkérjük ugy S.-A.-Ujhely város, valamint a
környék intelligenciáját, gazdaközönségét és
polgárságát egyaránt, hogy ezeket a felette tanulságos és élvezetes tanításokat
minél többen látogatni sziveskedjenek. Az elő-
adások tanulságos és élvezetes voltáról biztosíté-
ket nyújt az a körülmény, hogy előadókul
Kossuth János dr. ügyvédő birtokost (magyar-
rázza a borhamisítás ellen alkotott törvényt)
Kiss Ernőt kir. szől. és bor. felügyelőt (tanítást
tart a szőlőtelepítésről, ojtványokról, gyéritésről,
a szőlők betegségeiről) Suly Antal kir. szőlé-
szeti és borászati felügyelőt (előadást tart: a
beszüretelezésről, a must erjesztéséről, a borok
pincekezeléséről és a borok betegségeiről) volt
szerepcsés az egyesület megnyerhetni.

Ujra és ismételtlen felhiva az érdeklődők
figyelmét, az előadások minél számosabb látog-
atását kérjük.*

S.-A.-Ujhelyben, 1898. évi január hó 22.

hazafias üdvözléssel:

A zemplén-vármegyei gazdasági egyesület
elnöksége.

* Mádón, a városháza nagytermében, csütörtökön, f.
hó 27-én, d. e. 8 órakor kezdődik a téli gazdasági tanítás
és tíz egymás után következő csütörtökön, mindenkor d.
e. 8-10 óráig fognak Kiss Ernő és Suly Antal felügye-
lők előadásokat tartani a szőlészet és a borászat köréből
vett gyakorlati kérdésekről. Szerk.

szeti, eseléd, munkás, szövetségi stb. kérdések s ezek mely részletei vétessenek föl és tárgyalassanak.

A tanítások, magyarázatok, felvilágosítások legjobb, ha szabad előadásban tartatnak, de fölülte kívánatos, hogy ezen előadások ki-nyomtatva az azokat hallgató közönségnek ki-osztassanak, vagy mindjárt az egyes előadások után, vagy pedig ahol lehetséges az egyesület időszaki közlönyének megküldése mellett.

Ezen előadásokat a gazdasági-egyesület rendezti s közreműködhetnek az általa erre meg-nyert birtokos, bérlő, gazdatiszt urak, a vidéke-ken működő állami szakközégek, s a mely me-gyékben földmives iskolák vannak, ezek tansze-mélyzete, valamint a kérdés iránt érdeklődő azon néptanítók, kik a földmivesiskolák gazdasági tanfolyamain erre avatottságot szereztek.

A gazdasági ismeretterjesztés azonban ma csak az előadások útján, magyarázatok, föl-világosítások tartásával eszközölhető, hanem lé-nyeges emeltyűnek ígérkezik erre a szemléleti okmutatás is, — kiválóbb állami vagy magán gazdaságok, gazdasági vonatkozású (szőlészeti gyümölcsészeti értékesítési) vállalkozások, tele-pok stb. megtekintése. Ilyenek az állami ménes birtokok, ménestelepek, gazdasági tanintézetek, földmives és vincellériskolák, szőlőtelepek, gyü-mölcs kiviteli vállalatok, kisebb szeszőzdek, kör-nyékbeli kiválóbb magán birtokok stb.

Ily tárgyú és célzatu tanulmánykirándulások szervezését helyesebb s természetesen nemcsak télen, hanem a tanulmányozás természetéhez képest az év más szakában is lennének ezek megejthetők. A szervezés azonban szoros kap-csolatban áll a téli előadásokkal, oly módon, hogy akkor lehet és kell a kirándulások iránt a kiegészítő, főlemivesek érdeklődését felkeltetni, a költségekhez való hozzájáruláskoz hangulatot kelteni, megjegyezvén, hogy a szegény sorsu földmivesek eme költsége az általán engedélye-zendő dotációból fedeztetnék, a módosabb kis-gazdák és földmivesek azonban legalább az utiköltségeket megfizetnék.

A költségelőirányzat keretében a tanulmány-utak költségein kívül helyet foglalhatnak az egyesület által beszerzendő és mérsékelt áron esetleg ingyen kiosztandó gazdasági füzetek, esetleg naptárak stb. berendezési költségei, — nyomdai költségek, a előadások szétosztása, s egyéb az előadások sikerét kizsoltó kiadások.

Miután fordulhatnak elő esetek, hogy egyes gazdasági egyesületek bizonyos fontosabb, s az állami viszonyokra nézve nagy horderővel bíró egyes olyan kérdések tárgyalását is óhajtanák fölvenni az előadások keretében, mely tárgyak alapos és kimerítő megvilágosítására az ottani résztvevő urak esetleg nem vállalkozhatnak s a tárgy természetéből folyólag állami szakközeg kiküldetése volna kívánatos, felkérem a t. egye-sületet, hogy szerkesztendő programjában szíves-keudnékül különösebben kiemelni az ilyen nevez-tesebb kérdéseket, hogy állami szakközégek ki-küldetése iránt a lehetőségig intézkedhessen.

Kélt Budapesten, 1897. október 7-én.

Darányi, s. k.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságától.
733/20971 sz.

Olvastattott a vármegye főszámvevőjének véleményes jelentése Kein Henrik által N.-Kö-vesden felállítandó hordóhitelesítő hivatal fel-állítására és ezen hivatalra való kinevezése iránt beadott kérvénye tárgyában.

Tekintettel a szőlő felújítási műveletnek ezen vidéken is tapasztalt fellendülésére, a n.-kövesdi ideiglenesen beszüntetett hordóhiteles-ítő hivatal felállítására és a hitelesítő hivatalra Klein Henrik volt hordóhitelesítő a nagymél-tóságú kereskedelemügyi minister 13417/74 szá-mu rendeletének 5. § a értelmében kineveztetni határozottatott.

A hordóhitelesítési hivatal következő fel-tételek mellett adatik meg Klein Henrik hitele-sítőnek:

a. Köteles a kinevezett mérték-hitelesítő mindazon könyveket a saját költségén beszerezni s azokat pontosan is vezetni, amelyek hivatalos működését hűen vizsátukrözik s annak ellenör-zéséül szolgálnak; ilyenek: a pósta könyv, az iktató könyv, a sorszám-könyv és a bárcza-könyv.

b. Köteles mindazon eszközöket, amelye-ket a törvény és rendeletek a hordóhitelesítés-hez előírnak, a saját költségén beszerezni, azok jókarban tartásáról, valamint használhatós-ágáról szintén a saját költségein gondoskodni, továbbá a jövőben oly eszközöket is beszerezni, amelyeket ezután fog a kereskedelmi kormány előírni. E tekintetben a vármegye részéről semmi néven nevezendő kárpótlásra igényt nem tarhat.

c. Köteles a hordóhitelesítés után befolyó nyers jövedelemnek 6 azaz hat %-át minden hónap végén a T. vármegye mérték-hitelesítő alapjára a házi pénztárba minden levonás nél-kül pontosan befizetni.

Ezen közérdekű határozat közhírré tétetik, a nagyméltóságú magy. kir. belügy minister urnak jelentés tétetik, az állami központi mérték-hitelesítő bizottság és Klein Henrik értékesítése céljából az iratok a vármegye alispánjának ki-adatni határozottatnak.

Kelt T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-a.-Ujhelyben, 1897. évi decem-ber hó 15-én tartott közgyűlésében.

Jegyzette: Kiadta:
ifj. Meczner Gyula Dókus Gyula
v. aljegyző. főjegyző.

692/98. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.
A 10 főszo'gabirónak.

A földmívelésügyi miniszter ő nagyméltósá-ga közölte velem azon körülményt hogy a fo-lyó év tavaszán három éves ménesikókat fognak az állandó katonai loavató bizottságok a katonai esikótelepek részére közvetlenül a tenyészőktől vásárolni.

Az ezen vásárlásokra vonatkozó hirdetményt kellő mérvben és módon való s a járása minden egyes községében sürgősen eszközzendő kifüg-gesztés végett mellékelve kiadom.

Ezen hirdetményt kellő mérvben való köz-hírrétételének fontosságára tekintettel, e vásár-lás sikere érdekében, felhívom tekintetes főszo-l-gabiró urat, hogy minden egyes község előljá-róságát felelősség terhe alatt oda utasítsa, hogy a hirdetmények haladéktalan kifüggesztésén kívül azoknak tartalmát elő szóval is a szokásos kidoblatás mellett több ízben hozza a közsé-gek lakosainak tudomására.

A hirdetmények oly számmal vannak mellékelve, hogy azokból minden egyes községre 2-2 példány is jut miért is tekintetes főszo-l-gabiró ur által ugy teendő meg az intézkedés, mi-szerint ha valamely községben az idő csiszontag-sága, vagy más körülmény folytán a kifüggesztett hirdetmény-példány megsemmisül, az másikkal pótltságok.

S.-A.-Ujhely, 1898. január hó 12-én.

Matolai Etele alispán.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizott-ságának S.-A.-Ujhelyben 1897. évi december hó 15-én tartott közgyűléséből.

783/25887 sz. Olvastattott a nagyméltóságú kereskedelemügyi minister intézvénye, melyben a törvényhatóságot értesíti, hogy a horvát-szla- von-dalmát bán úr átírata szerint Mitrovitza és Károlyváros tanácsai szabályrendeletet alkottak, melylyel nevezett városok területén a házalás — azon jogok fentartása mellett melyek a fennálló házalási szabályok 17 §. és az ezt kiegészítő ké-sőbbi rendeletek értelmében bizonyos vidékek lakóinak biztosítva vannak, megtiltott, jóvá-hagyta.

Tudomásul vétetik s a 10 főszo'gabirónak s a „Zemplén” nek mint a vármegye hivatalos lap-jának közhírré tétel céljából kiadatni határoz-tatik.

Kmf. Kiadta:
Jegyzette: Szmrecsányi Béla dr., Dókus Gyula.
tb. aljegyző. főjegyző.

T. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizott-ságának S.-A.-Ujhelyben 1897. évi december hó 14-én tartott közgyűléséből.

596/23442. sz. Olvastattott a nagyméltóságú m. kir. belügyministeriumnak 74099. szám alatt kelt s a vagyonlan perlekedők részére kiadandó vagyoni bizonylatok kiállítására körüli eljárást szabályozó intézvénye.

Tudomás és mihez tartás végett a járási főszo'gabiróknak és foganatosítás végett a Zem-plén hivatalos lap útján a községi előljáróknak másolatban kiadatni határozottatott.

Kmf. Kiadta:
Jegyzette: Dókus László Dókus Gyula.
vm. II. aljegyző. főjegyző.

Másolat.

Magy. kir. belügyminister. Körendelet va-lamennyi törvényhatóságnak. Az igazságügyi minister urnak f. évi július hó 22-én 41873. sz. alatt kelt átírata szerint gyakori eset, hogy a közigazgatási hatóságok a vagyonlan perleke-dők részére biztosított bélyegmentesség és in-gyenes jogvédelem kedvezményének megszer-zéséhez szükséges szegénységi és vagyonlan-sági bizonyítványok kiállítására körül a köteles gondosság figyelmen kívül hagyásaival járnak el, s ezáltal nemcsak a díjtalan pervitelre kö-telezett ügyvédeknek, hanem a kincstárnak is kárt okoznak. Perenkívüli esetekben pedig ezen bizonyítványok alkalmat szolgáltatnak egyesek-nek arra, hogy ezen bizonyítványok alapján oly kedvezményben részesüljenek, melyekre csakis valóban vagyonlanok és szegények tarthatnak

igényt. Ennélfogva felhívom a törvényhatóságot felelősség terhe alatt szigoruan utasítsa alája rendelt az említett bizonyítványok kiállítására valamint az azok hitelesítésére hivatott községi, városi, illetőleg törvényhatósági közegeket, hogy a szegénységi és vagyonlan-sági bizonyítvá-nyok kiszolgáltatása körül gondosan s figyelem-mel járjanak el, s ily bizonyítványokat csak oly egyének részére állítsanak ki, kiknek szegény-sége, illetőleg vagyonlan-sága kéllőleg be van igazolva. Budapesten 1897. évi október hó 31-én. A minister helyett: Szűcs sk. államtitkár.

622/26001. T. Zemplén várm. törv.-hat. bizottságától.

Olvastattott az 1900. évben Párizsban ren-dezendő nemzetközi kiállítás megtekintése cél-jából tervbevett társas utazást rendező bizottság megkeresése.

A „Zemplén” hivatalos lapban leendő ös-merteretés céljából a szerkesztőségnek kiadatni határozottatott.*)

Kelt t. Zemplén-vármegye törvényhatósági bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1897. évi dec-ember hó 15-én tartott közgyűlésében.

Jegyzette és kiadta:
Dókus Gyula, főjegyző.

298/I. 98. sz. A szerencsi j. főszo'gabirójától.

Körözvény.

Altman Henrik ondi lakos szekeréhez f. hó 13-án Ab.-Szántó és Tállya községek között egy 2 éves pej homlokú és hátsó lábán fehér foltos ménesikó vetődött s nevezett által gondvi-selésben tartatik. Köröztetését elrendelem.

Kelt Szerencsen, 1898. január 18-án.

Pintér István, főszo'gabiró.

6048/ki. 97. sz. A bodrogközi j. főszo'gabirójától.

Körözés.

Zilber Márton örösi lakos tulajdonát ké-pező, a folyó 16-án S.-A.-Ujhelyben tartott vásár alkalmával vásárolt 1 drb. 12 éves, sárga szőrű, kehes kanca lova folyó hó 18-án elszökött. Kö-rözését kérem.

Király-Helmecz 1897. évi december 31.

Gaal Jenő, h. szolgabiró.

181/ki. A gálszécsi járás főszo'gabirójától.

Hirdetmény.

Kovács Sámuel gálszécsi birtokos bejelen-tette, hogy a Gálszécsen január 19-én tartott országos vásár után 2 gazdátlan 6 év körüli magyar ökör tévedt udvarába, melyek közül egyik fehères másik sárgás színű, szarva egyik-nek felálló, másiké kissé kajla, az ökröket tu-lajdonosának jelentkezéseig gondozásába vette, mit azzal teszkek közzé, hogy ha az ökrök gaz-dája mai naptól 30 nap alatt nem jelentkeznek, mint gazdátlan állatok árverésen fognak eladatni.

Gálszécs 1898 január 20.

Somossy, szolgabiró.

*) A társas utazást rendező bizottság részéről kia-dott tervezet megtekinthető és tanulmányozható lapunk kiadóhivatalánál. Szerk.

Nyilt-tér.)*

Tisztelt ismerőseim!

Mint hogy jelenlegi állásomat rövid idő alatt be kellett töltenem, miből kifolyólag személyesen, nem bucsuzhattam önöktől, tehát engedjék meg, hogy ez uton vegyek bucsut: Kívánom, hogy „Isten áldja önöket”!

Szinér-Váralja, (Szatmár m.) 1898. jan. 8.

Öszinte tisztelőjük:

Zafir Vilmos,
v. aljegyző.

*) Az e rovatban közlöttökért nem vállal felelős-séget a Szerk.

Heti naptár.

Vasárnap,	január 23. B.-A. eljegy
Hétfőn,	január 24. Timót pk.
Kedden,	január 25. Pál ford.
Szerdán,	január 26. Polikárp vt.
Csütörtökön,	január 27. Ar. sz. Ján. ea.
Pénteken,	január 28. Apollónia sz. †
Szombaton,	január 20. Szal. sz. Fer. et.

A szerkesztő postája.

E. N. urnak Bpest. — Nagyon szívesen.
M. J. urnak — N.-Géres. Átküldöttük a gazd. egy-titkári hivatalához.
Majzik J. Közlöm a jövő számban. A perbenyiki regős könyvét várom. 3×os üdv!

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos Ehlert Gyula

Hirdetmény.

A „sárospataki takarékpénztár részvénytársaság“

évi rendes

K Ö Z G Y Ű L É S E

a folyó 1898. évi február hó 9-én délután 3 órakor fog Sárospatakon, az intézet helyiségében megtartatni;

melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése az intézet mult 1897. évi üzleti működéséről.
  2. A lefolyt 1897. üzletévre vonatkozó zárszámadás és mérleg megállapítása s a tiszta jövedelem felosztása feletti intézkedés.
  3. Esetleges indítványok tárgyalása.
- Sárospatak, 1898. évi január hó 20-án.

A sárospataki takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága.

Szép és olcs virág!

Nagyszabásu kertemben s számos üvegházaimban folyton annyi friss és legkülönfélébb virággal rendelkezem, hogy képes vagyok bármikor bármely megrendelésnek pontosan megfelelni.

Menyasszonyi koszoruk 2 forinttól feljebb.

Menyasszonyi csokrok finom papirtartóban 2—3—4—5 frtig.

Menyasszonyi csokrok selyem tartóban 5—6—8—10 frtig.

Menyasszonyi csokrok selyem tartóban 10—12—15 és feljebb, szalaggal és fátjollal, igen elegáns ujalakban.

A menyasszonyi csokrok a legszebb illatos narancs, rozsa, camelia, gyöngyvirág, szegfü sib. fehér virágokból, myrthus füzerekkkel lesznek köve.

Eljegyzési, bálí, utazó s alkalmi csokrok finom papirtartóban 1—2—3—5 frtig.

Eljegyzési, bálí, utazó és alkalmi csokrok, finom selyemtartóban 5—6—8—10 frtig.

Eljegyzési, bálí, utazó és alkalmi csokrok különlegességek, 10 frttól feljebb.

Mellcsokrok különféle alakban, művészileg kötve 50—80 krtól 1 frtig, 2—3—4—5 frtig.

Legyezók, bálra, estélyre a ruhához illő színekben 2—3—5—8 frtig.

Gyönyörű virágkosarak és sokféle fantázia-darabok üzletemben pompásan és művésziiesen kiállítatnak 3—5—8—10 forinttól feljebb.

Továbbá ajánlom szalaggal és felirattal **legujabb koszorúimat**, 6—8—10—15—20 frtig és feljebb.

Csomagolást saját árban számítom. — **Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.**

Szíves megrendelést várva,

kiváló tisztelettel:

Kertész-telep: Andrassy ut 5. szám.

UHL MATH.

virágüzlete **Kassa**, Fő-utca 81 sz.

Meghívó.

A varannói takarékpénztár mint részvénytársulat

t. részvényesei

a f. évi február hó 14-én d. u. 2 és fél óraker
az intézet helyiségében tartandó

rendes közgyűlésre

az alapszabályok 10. §-ára való hivatkozással tisztelettel meghívotnak. *)

Tárgy:

1. A lefolyt 1897. évi üzleteredményről előterjesztendő igazgatósági jelentés és indítvány a jövedelem mikénti felosztása iránt.
  2. A felügyelő-bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvény megszavazása.
  3. Felügyelő-bizottság választása.
  4. Az igazgató-tanács egy harmadának kilépése és választás útján újbóli kiegészítése.
  5. A vezérigazgató és felügyelők rendes évi fizetésének meghatározása.
  6. Netáni indítványok feletti határozathozatal.
- Varannó, 1898. január hó 15-én.

Az igazgatóság.

*) Az alapszabályok 10. §-a értelmében minden részvényes köteles szavazati jogát az igazgató-bizottság kívánata esetén részvényeinek felmutatásával igazolni, ellenesetben a szavazati jegy kiadása megtagadtatik.

zöllőkaró eladás!

Tisztelettel alulírott értesitem a t. szőlőbirtokosokat, hogy a méltóságos báró Sennyey Géza erdejében készült legjobb minőségű **tölgyfa karókat** az alant jegyzett árban árusítom és pedig:

A csereptői erdőben:

200 cm. hosszú szöllőkaró ezrenként 18 frt.

S.-A.-Ujhelybe szállítva, avagy vidékre küldendő, a helybeli állomásra vagonokba rakva:

200 cm. hosszú szöllőkaró ezrenként 23 frt 50 kr.

A sárospataki állomásra szállítva és vagonokba rakva:

200 cm. hosszú szöllőkaró ezrenként 24 frt.

Megrendeléseket kérem

Szendrey József,

gazd. intézőhöz.

Csörgő. (Zemplénmegye.)

Fedezési hirdetés.

Gróf Andrássy Tivadar töke-terebesi ménésében az 1898-iki fedezési idény alatt következő ménnek fog-nak fedezni:

Mailberger angol telivér, szül. 1891. apja Bálvány, anyja Madeira — Vernenil-től fedezési díj: 30 ft.

Terebes angol telivér, szül. 1892. apja Gunnersburg, anyja Young-Galante. — Doncastertől fedezési díj: 30 ft.

Fiume angol telivér, szül. 1893. apja Met-talist, anyja Ancona. — Grand-Couptól, fedezési díj: 20 ft.

Ficsúr angol telivér, szül. 1891. apja Beau-minet, anyja Vitorla. — Shallow-tól, fedezési díj: 15 ft.

Minden kanca után 2 ft istállópenz fizetendő. Kanczák gondozása, élelmezése a kis béri díjszabás szerint számítottatik.

Bejelentések az uradalmi igazgatósághoz Töke-Terebesre intézendők.

Eladó bikák.

Gróf Hadik-Barkóczy Endre úr ömeltósága Zemplénmegye tavarnai uradal-mában 5 drb. törzkönyvezett 1 és fél és 2 éves szimenthali bika van eladásra felállítva.

Bővebbet az urad. tisztartói hivatalnál.

Meghívó.

A Tokaj-Hegyaljai Cognacgyár

részvénytársaságnak

folyó évi február hó 6-án délutáni 2 óraker, a társaság hivatalos helyiségében megtartandó

rendes közgyűlésére.

Tárgyszorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak jelentése.
  2. Az 1897. évi mérleg megvizsgálása az igazgató-ság és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény.
  3. A nyereség felosztás iránti határozathozatal.
  4. Netáni indítványok tárgyalása, melyek az alapszabály 14. §-ának értelmében a közgyűlést megelőzőleg az igazgatósághoz írásban beadattak.
- S.-A.-Ujhely, 1898. január 16-án.

Az igazgatóság.

(Jegyzet. Kivonat az alapszabályból.)

15. §. Közgyűléseken akár személyesen, akár megbizott által csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlés tartását megelőző egy hónappal nevére átíratott s az a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal a társaság pénztáránál szelvényt nyel együtt letétezt.

Két boglya jó minőségű sarju eladó.

Tudakozódhatni Moldoványi Géza kir. adótárnoknál S.-A.-Ujhelyben.

Fa-eladás.

Lónyay Gábor és Elemér grófok deregnyői erdejében 1000 darab műszaki czélokra alkalmas tölgyfa folyó hó 30-án reggel 9 óraker nyilvános árverés útján eladatik.

Az eladási föltételek az uradalmi számtartóságnál Deregnyőn megtudhatók.

Meghívó.

A „tokaj-hegyaljai“ takarékpénztár

részvénytársaság

XXXI. ÉVI

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

folyó évi február hó 6-án délelőtt 10 órakor, Tokajban, az intézet saját helyiségében tartja meg, melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívattak.*)

Közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzletév eredményéről.
2. A tiszta nyereség felosztása és felmetvény megadása.
3. Igazgatósági elnök.
4. 6 igazgatósági tag.
5. 3 felügyelő-bizottsági rendes s 2 póttag választása.
6. Indítványok.
7. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tag megválasztása.

Kelt Tokajban, 1898. évi január hó 17-én.

Az igazgatóság.

*) A közgyűlésen csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát személyesen vagy meghatalmazott által, kinek részvénye szelvényekkel együtt, a közgyűlést megelőző órákban, az e végre kirendelt bizottság kezébe letétt.

Szőlővessző eladás.

Nagyméltóságú **Báró Jósika Sámuel** bodrog-szerdahelyi homoki szőlőtelepéről a következő szőlővessző mennyiség eladó:

39,000 drb.	Riparia-portalis sima	eze	à	12	frt.
17,500	„ Passatutti	„	„	15	„
62,000	„ Olasz-Rizling	„	„	4	„
1300	„ „ gyökeres	„	„	8	„
1400	„ Zierfandli	„	„	8	„

Az árak a szomatori állomásra szállítva értetnek. Csomagolásért ezrenként 30 kr. számítatik.

Megrendeléseknél az ár 25%-a küldendő be, a vételár többi része utánvétetik.

Uradalmi igazgatóság

Bodrog-Szerdahelyen.

Akar ön jó cognacot inni?

Kérjen mindig csak

TOKAJI COGNACOT

TOKAJ VAROS CZIMERÉVEL

(kigyós kereszt a hármass hegyen.)

mert különben értéktelen hamisítványt kap.

Valódi Tokaji Cognac kapható:

minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerárban.

ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁR
TOKAJ.

Főraktár: **Nagy Ferencz**, fűszer-, festék- és rövid-áru kereskedése **S. A.-Ujhely Rákóczi-utca.**

41.
98.

Felső-bodrogi vízszabályozó társulat.

Meghívó

a Felső-bodrogi vízszabályozó társulat által

1898. február hó 3-án d. u. 1/2 4 órakor

Töke-Terebesen a nagyvendéglő kistermében tartandó

rendkívüli közgyűlésre.

A közgyűlés tárgya:

A nagyméltóságú földmiveltésügyi m. kir. minister urnak az 1898. évi költségvetést helybenhagyó, — s az elmúlt legutóbbi közgyűlés határozatának a társulati székház vételére vonatkozó 66298/V-2.97. számú magas leiratának tárgyalása, s a székház helyének és költségvetésének megállapítása.

Budapest, 1898. január hó 15.

Gróf Andrássy Aladár,
társulati elnök.

Butor raktár felosztás.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására juttatni, miszerint a korona-utca 610. szám alatt saját házamban lévő jól berendezett

Butor raktáramat

véglegesen megszüntetni szándékozom, miért is a raktáron lévő összes árukat **az előállítási áron alól adom el.**

Raktáramban csakis jó és solid készítményű, még a legkényesebb izlésnek is megfelelő áruk vannak, mely kedvező alkalmat felhasználás végett a n. é. közönség figyelmébe ajánlja

Jelenek Ádám

S.-A.-Ujhelyben.

➔ **Raktáramat egészben is eladom.** ➔

Butorraktáram felett lévő emeleti lakást folyó évi április hó 24-től bérbe adom.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és **S.-A.-Ujhelyben** lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.